

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 13:44:47)

Poštovane kolege, otvaram **Devetu posebnu sjednicu prvog redovnog prolječnjeg zasjedanja 2016. godini Skupštine Crne Gore 25. saziva.**

Kao što znate, ovo je sjednica posvećena Premijerskom satu u okviru kojeg pitanja premijeru postavljaju predsjednici, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika, pa je dnevni red sjednice Premijerski sat.

Vrijeme za postavljanje pitanja predsjedniku Vlade iznosi najviše pet minuta, a predsjednik Vlade odgovara u trajanju od najviše pet minuta.

Pitanja premijeru u pisanoj formi su dostavili:

U ime Kluba Demokratske partije socijalista poslanik Branko Čavor; u ime Kluba poslanika Demokratskog fronta poslanik Andrija Mandić; predsjednik posebnog Kluba poslanika poslanik Mladen Bojanić; u ime Kluba poslanika Socijalističke narodne partije poslanik Radosav Nišavić; u ime Kluba poslanika Pozitivne Crne Gore poslanica Azra Jasavić; u ime Kluba poslanika Socijaldemokratske partije poslanik Ranko Krivokapić; u ime Kluba Bošnjačke stranke poslanik Suljo Mustafić; predsjednica Kluba poslanika Albanske partije Forca, HGI i Liberalne partije Ljerka Dragičević i predsjednik Kluba Albanska alternativa poslanik Dritan Abazović.

Prelazimo na usmeno postavljanje pitanja. Dajem riječ poslaniku Branku Čavoru u ime Kluba poslanika Demokratske partije socijalista.

Prije toga imamo proceduralno reagovanje. Poslanik Janko Vučinić.

Izvolite, kolega.

JANKO VUČINIĆ (27.06.16 13:46:28)

Zahvaljujem.

Ja ću da iskoristim ovo moje proceduralno javljanje da pozovem najodgovornije, prijemijera Mila Đukanovića, ministra finansija Raška Konjevića i ministra ekonomije Vladimira Kavarića da pod hitno realizuju Zakon o izmirenju obaveza prema bivšim radnicima KAP-a. Ako to neće da urade, neka onda kažu zbog čega neće, zbog čega opstruišu taj zakon i zbog čega neće da realizuju zakone koje donosi Skupština Crne Gore. Mislim da je ovo jedan veliki problem bivših zaposlenih koji evo već treći mjesec protestuju ispred Skupštine i red je da dobiju odgovor. Mislim da na to treba da odgovori predsjednik Vlade zbog čega ne poštuje zakone koje donosi Skupština Crne Gore. Tražim od predstavnika Vlade, od predsjednika Vlade i od ostalih članova Vlade da kažu zbog čega neće da daju ono što su ti radnici zaradili i ko je taj ko im sprečava da dobiju ono što im zakonski pripada. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 13:47:43)

Hvala, kolega Vučiniću.

Prešao bih da utvrđenu listu govornika. Riječ ima poslanik Branko Čavor u ime Kluba poslanika Demokratske partije socijalista.

Izvolite, kolega Čavor.

BRANKO ČAVOR (27.06.16 13:47:59)

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

U ime poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista postavio sam sljedeće pitanje:

Gospodine predsjedniče, koje mjere preduzima Vlada Crne Gore u cilju povećanja konkurentnosti na lokalnom nivou?

U kreiranju i vođenju ekonomske politike posebna pažnja mora se posvetiti jačnju produktivnosti i opšte konkurentnosti, jer jedino dobro usmjerene politike unapređenja nacionalne konkurentnosti mogu osigurati željeni put dinamičnom ekonomskom razvoju i ukupnom

prosperitetu.

Više puta ste saopštili da je uz jačanje makroekonomske stabilnosti, unapređenje konkurentnosti osnovni stub ekonomskog razvoja Crne Gore. Prema izvještajima referentnih međunarodnih organizacije poput Svjetske banke, Svjetskog ekonomskog foruma i drugih naša zemlja posljednjih desetak godina bilježi kontinuiran progres po pitanju unapređenja poslovnog ambijenta i jačanja konkurentnosti. Međutim, iako je globalni rang Crne Gore u posmatranom periodu značajno poboljšan, mnogi izvještaji ukazuju na neophodnost nastavka daljeg i intenzivnijeg eliminisanja prepreka jačanju konkurentnosti, naročito u pojedinim oblastima.

To se odnosi na neophodnost veće usklađenosti obrazovanja i vještina sa potrebama tržišta rada, poboljšanje fizičke infrastrukture, veću efikasnost administracije, bolji pristup finansiranju malih i srednjih preduzeća, veću efikasnost izvršenja ugovora i tako dalje. Takođe, jasno je da je za uklanjanje prepreka rastu konkurentnosti ekonomije u cijelini važno i unapređenje poslovnog ambijenta na lokalnom nivou. U tom smislu je neophodno da politika lokalnih samouprava korespondira sa Vladinom politikom unapređenja poslovnog ambijenta, odnosno privlačenja stranih investicija, a samim tim i jačanje konkurentnosti. Navedeno u krajnjem doprinosi bržem rastu i razvoju svih jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori, naročito onih na sjeveru.

Očigledno je da uprkos nizu komparativnih prednosti, odnosno brojnim resursima kojim raspolažu 13 opština sjevernog regiona i dalje zaostaje u razvoju u odnosu na ostatak zemlje i funkcionišu ispod svog potencijala, a jedan od razloga je upravo njihova niska konkurentnost.

Presudnu ulogu u razvoju države, lokalne zajednice, privrednih društava i pojedinaca ima konkurentna sposobnost. Saglasno tome, svi u svom domenu nose i dio odgovornosti i obaveza u doprinosu konkurentnosti i stvaranju povoljnog poslovnog ambijenta. Na osnovu dosadašnjeg evidentnog progressa u ovoj oblasti ipak ima dosta toga što treba dalje uraditi i unaprijediti. To je motiv zbog kojeg sam i postavio ovo poslaničko pitanje.

Formula uspjeha je u spoju povoljnog ambijenta sa nivoa države, ambijenta koji kreiraju lokalne samouprave i svakako odgovarajućeg učešća i pojedinaca i privrednih društava. Uz to, kvalitet ideja, stručni i sposobni, preduzimljivi pojedinci, posvećen rad, odlučnost i rast brzine donošenja odluka na svim nivoima su u direktnoj funkciji daljeg napretka u ovoj oblasti. Time će se privući domaći i strani investitori, što će sveukupno doprinijeti daljem i bržem razvoju države, svake lokalne zajednice, privrednih društava, kao i povećanja kvaliteta života građana kroz otvaranja novih radnih mjeseta i povećanja životnog standarda svakog pojedinca i svake porodice.

Na samom kraju ovog obrazloženja da kažem da pitanje koje sam postavio u naslovu nije zvučno, ali se tiče veoma važnog pitanja ekonomije i ukupnog daljeg napretka naše države. Zbog toga jeste moja preporuka svima nama, da ubuduće koristimo ovaj Parlament da damo prednost upravo ovim pitanjima ekonomskim pitanjima koja znače život građana, koja znače bolji životni standard, da damo prednost u odnosu na ona pitanja koja su i opšteg karaktera, a često i dnevno-političkog i politikantskog karaktera.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 13:52:18)

Hvala, kolega Čavor.  
Premijer Đukanović. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 13:52:29)

Poštovani predsjedniče Parlamenta, poštovano predsjedništvo, dame i gospodo poslanici,  
Poštovani poslaniče Čavor,

Dinamičan i održiv ekonomski rast ostvaruju ekonomije koje su konkurentne. Kako ste i naveli u obrazloženju Vašeg pitanja, Crna Gora u međunarodnim izvještajima o konkurentnosti u posljednjih deset godina bilježi kontinuiran progres. Navedeni izvještaji takođe identifikuju i određene prepreke daljem rastu naše konkurentnosti, sugerišući ključne probleme koje treba riješiti da bi Crna Gora dalje unapređivala investicioni ambijent i dinamizirala ekonomski rast. O

najmarkantnijim preprekama unapređenju poslovnog ambijenta, prema međunarodnim izvještajima o konkurentnosti, govorio sam na Premijerskom satu u maju. Ovog puta bih dodatno istakao prepreke unapređenju konkurentnosti na lokalnom nivou, koje često usljed nedovoljne usaglašenosti centralne i lokalnih vlasti u vođenju razvoje politike otežavaju poboljšanje ukupne konkurentnosti ekonomije.

Posljednjim mjerenjem konkurentnosti jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori, koja se izračunava kao prosjek kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovnog okurženja i poslovnog sektora u periodu od tri godine, za period 2012 - 2014. osam opština ima konkurentnost veću od prosjeka na nivou države. To su: Budva, Tivat, Herceg Novi, Podgorica, Kotor, Bar, Danilovgrad i Žabljak. Sa druge strane, pet najmanje konkurentnih opština su: Andrijevića, Plužine, Kolašin, Berane, Šavnik, od 21 opštine rangirane u odnosu na prosjek konkurentnosti države u cjelini, budući da zbog nedostatka podataka nije bilo moguće izračunati konkurentnost dvije novoosnovane jedinice lokalne samouprave.

U odnosu na raniji period, nekoliko opština sjevera je poboljšalo svoju konkurentsku poziciju, poput Bijelog Polja, Rožaja, Plava i Šavnika.

Prema navedenom mjerenju, problemi niske konkurentnosti uglavnom opština sjevera su neadekvatni demografski trendovi, nedovoljan kvalitet zdravstvene zaštite i uslovi daljeg razvoja kulture, kvalitet obrazovanja stanovništva, nedovoljno razvijena osnovna i poslovna infrastruktura, kao i nedostatan razvoj preduzetništva. Njihovo rješavanje zahtijeva potpuno sinhronizovanu aktivnost centralne i lokalnih vlasti.

Vlada Crne Gore u kontinuitetu sprovodi mjere ekonomske politike usmjerene na poboljšanje konkurentnosti na lokalnom nivou, s ciljem unapređenja ukupne konkurentnosti zemlje i ravnomjernijeg društveno-ekonomskog razvoja.

Podsjetiću da smo započeli izgradnju prve dionice najvećeg infrastrukturnog objekta autoputa Bar - Boljare, čiji je primarni cilj jačanje konkurentnosti sjevernog regiona. U prethodnih godinu dana, radi poboljšanja poslovnog ambijenta, uveli smo fiskalne preferencijale za investitore u sektorima visokog turizma, prehrambene industrije, kapitalnih investicija i energetike, obezbijedili smo subvencije u iznosu do 10 hiljada eura po radnom mjestu za investicione projekte čija je minimalna vrijednost ulaganja 500 hiljada eura, odnosno 250 hiljada eura za manje razvijene opštine, uz otvaranje najmanje 20 novih radnih mjesta. Nastavili smo sa realizacijom povoljne kreditne podrške Investiciono-razvojnog fonda, uz subvenciju kamatne stope za manje razvijene opštine. Obezbijedili smo podršku za uvođenje standarda bezbjednosti hrane i razvoja prerađivačkih kapaciteta u poljoprivredi kroz IPARD like 2 program, kao i veoma povoljnu kreditnu podršku za preduzeće u poljoprivredi iz sredstava Abu Dabi fonda.

U procesu strukturnih reformi poseban akcenat smo stavili na reforme u sektorima obrazovanja i zdravstva, koje treba da podignu konkurentnost kako na lokalnom nivou, tako i na nivou države u cjelini.

Kada govorimo o ostalim preprekama unapređenju konkurentnosti na lokalnom nivou, koje u narednom periodu treba ukloniti, ističem problem izrade planske dokumentacije. Skoro sve opštine primorskog regiona, iako najkonkurentnije u zemlji, nemaju izrađene prostorno-urbanističke planove. Važenje prostornih planova opština je prestalo krajem 2015. godine, pa je neophodno da sve primorske opštine, osim Tivta koja ima prostorno-urbanistički plan, u što kraćem roku donesu nova planska dokumenta.

Da bi unaprijedili konkurentnosti i prospješili svoj fiskalni kapacitet, opštine moraju bolje koristiti instrumente poreske politike. Nadam se da će predlog zakona o legalizaciji neformalnih objekata, koji je u skupštinskoj proceduri nekoliko godina, uskoro biti usvojen. Logično je da će nakon toga biti moguća naplata poreza i na taj dio imovine, što će osnažiti budžetski okvir jedinica lokalne uprave i predstavljati potencijalni impuls njihovom ubrzanom razvoju.

Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata predviđeno je da donošenju opštinske odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta prethodi saglasnost Vlade Crne Gore. Za navedenu saglasnost potrebno je da opštine propišu da se naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta utvrđuju u iznosu nižem od iznosa utvrđenog postojećim odlukama. Takođe, potrebno je da izjednače visinu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, rokove i ostalo, za poslovne i stambene objekte i to na način da se iste usaglase na nižem nivou naknade. Samo četiri jedinice lokalne samouprave: Glavni grad, Bar,

/Prekid/ i Tivat su donijeli svih šest potrebnih odluka zaključno sa januarom 2016. godine.

Takođe, veoma je važno debirokratizovati određene aktivnosti na lokalnom nivou, kao što je izdavanje odobrenja za rad, gdje se neopravdano čeka i po nekoliko mjeseci. Jedna od barijera unapređenju poslovnog ambijenta na lokalnom nivou je upravljanje otpadom. Neophodno je da opštine stvore preduslove za primjenu modela selektivnog odlaganja i prikupljanja otpada koji se primjenjuju u razvijenim zemljama Evrope.

Vlada Crne Gore će svakako i u narednom periodu nastaviti sa podsticajima usmjerenim na rast konkurentnosti na lokalnom nivou i konkurentnosti ekonomije u cjelini kroz povećanje efikasnosti administracije na lokalnom i centralnom nivou, pojednostavljivanje katastarske procedure i procedure izdavanja građevinskih dozvola, povećanje efikasnosti izvršenja ugovora, usaglašavanje procesa obrazovanja sa potrebama tržišta rada, pojednostavljenje poreskih procedura i jačanje predvidivosti poreskog sistema, ukidanje parafiskalnih nameta, pojednostavljenje pristupa finansiranju malih i srednjih preduzeća, itd.

Dakle, riječ je o koordiniranim aktivnostima na više polja, uz obaveznu punu konzistentnost sa aktivnostima na nivou lokalnih uprava, kako bi se uz njihov aktivniji pristup privukle nove investicije, povećala zaposlenost i dinamizirao ekonomski rast. Hvala na pažnji.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 13:58:45)

Hvala predsjedniku Vlade.

Pravo na komentar, kolega Čavor. Izvolite.

BRANKO ČAVOR (27.06.16 13:58:52)

Predsjedniče, hvala Vam na datom odgovoru.

Jasno je iz Vašeg odgovora da Vlada čini permanentne napore u pravcu unapređenja i u stvaranju poslovnog ambijenta i konkurentnosti, upravo kroz poreski sistem, kroz reformu obrazovanja i zdravstva, kroz reformu tržišta rada, kao i ostalih strukturnih reformi o kojima ste govorili.

Isto tako je jasno da to nije dovoljno samo po sebi ukoliko drugi ne rade dobro taj posao, prije svega lokalne samouprave. Jer, nezaobilazna uloga je upravo lokalnih samouprava u podizanju ukupnog nivoa konkurentnosti, kao stuba značajnog za sopstveni razvoj, ali i za razvoj države. Mislim da je to, takođe, značajno. Značajno je iskazati odnos kojim ste Vi potencirali da se na stvaranju povoljnog ambijenta na nivou države lokalne uprave taj ambijent trebaju primijeniti na svom lokalnom nivou, prije svega, valorizujući sve one prednosti, specifičnosti i resurse koja ima svaka opština ponaosob. Ukoliko ne budemo tako radili, očekivati je umjesto napretka u ovoj oblasti i moguće stagniranje.

Zasigurno je i da lokalne samouprave treba da budu u funkciji daljeg privrednog rasta, da budu pokretači stvaranja najpovoljnijih uslova u kojima se može reći da se nesmetano započinje i razvija biznis u svakoj konkretnoj sredini, što je direktno u funkciji otvaranja novih radnih mjesta i održavanja radnih mjesta u privatnom sektoru. Ali, naravno istakli ste da za takav posao je potrebno spriječiti i eliminisati moguće prepreke koje nastaju u ekonomskom rastu i konkurentnosti kod lokalnih uprava, jer upravo kroz regulatorne administrativne mjere moraju se stvoriti takvi uslovi gdje će tim preduzetnicima uslovi biti podsticajni, biti transparentni i da će aktivnost biti orijentisana potpuno prema njima.

I ono što je veoma važno, lokalne vlasti su najbolje pozicionirane u stvaranju lokalnih strategija. Ta njihova opredijeljenost ka lokalnim strategijama znači dodatnu zainteresovanost, ali znači i dodatnu obavezu i odgovornost u realizaciji i uspjehu tih strategija.

I na samom kraju da kažem da ohrabruje podatak da je unaprijeđena konkurentnost u jednom broju opština naročito na sjeveru. Ali, ipak većina ili jedan dio opština sjevernog regiona funkcioniraju ispod svoga potencijala i na to treba posebno obratiti pažnju.

I na samom kraju, samo daljim otklanjanjem biznis barijera i unapređenja poslovnog ambijenta kroz usaglašenost i sinergiju politika sa državnog i lokalnog nivoa moći ćemo zajednički

obezbijediti dinamičan razvoj u svim opštinama, pa i u opštinama sa sjevera Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:01:57)

Hvala, kolega Čavor.

Predsjedniče Vlade, da li želite odgovor na komentar kolege Čavora? Želite. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 14:02:02)

Gospodine Čavor,

Želim samo da zahvalim na Vašoj inicijativi da razgovaramo. Saglasan sam sa tim što ste kazali već u obrazloženju Vašeg pitanja o možda jednom od najvažnijih pitanja za budućnost Crne Gore.

Dakle, ja mislim da je ključno pitanje budućnosti Crne Gore u kontekstu Evropske unije i Sjevernoatlantskog saveza da obezbijedi konkurentnost u tom zahtjevnom društvu. Nema ni jednog aspekta konkurentnosti bez obezbijeđene konkurentnosti na planu ekonomije. Vlada Crne Gore je tom pitanju posvetila najveći dio svog vremena tokom četvorogodišnjeg mandata, uključujući i posljednju dvodnevnu sjednicu Vlade u Kolašinu, gdje smo upravo razgovarali o strukturnim reformama čiji je cilj da podstaknu konkurentnost i u finalu došli do dokumenta zaključaka reforme za konkurentnost crnogorske ekonomije.

Jasno je da je koncept razvoja Crne Gore u značajnoj mjeri i danas i u neposrednoj budućnosti baziran na obezbjeđenju direktnih stranih investicija i stvaranju povoljnog poslovnog ambijenta za to, ali ne manje važno od toga je da priliv stranih investicija naiđe na plodno tle, da prethodnim dobrim ambijentom za razvoj malog i srednjeg biznisa stvorimo uslove da se strane investicije na optimalan način efektiviraju u našoj ekonomiji. To moramo obezbijediti kroz podizanje konkurentnosti naših preduzeća koja će na taj način najbolje iskoristiti impulse stranih investicija, stvoriti dodatnu vrijednost koja će pomoći da Crna Gora bude konkurentna na globalnom planu i da eliminišemo sve one /Prekid/koje imamo u bilansima naše makroekonomske scene. Dakle, smatramo da je jako važno da učvrstimo makroekonomsku stabilnost, da postaknemo rast, da obezbijedimo konkurentnost jer ćemo na taj način otvarati sve više kvalitetnih radnih mjesta i time stvarati uslove za kvalitetan život naših građana. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:04:18)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Idemo na sljedeće pitanje. Riječ ima poslanik Andrija Mandić u ime Kluba poslanika Demokratskog fronta.

Izvolite, kolega Mandiću.

ANDRIJA MANDIĆ (27.06.16 14:04:28)

Dame i gospodo, poštovani građani,

Demokratski front će svakako i ovaj Premijerski sat kao što je planirao i na prošloj sjednici kada se održavao Premijerski sat da iskoristi ovo vrijeme za jednu skraćenu tribinu, jer se nalazimo u neviđenoj medijskoj izolaciji, blokirani sa svih strana i za tu našu blokadu nije odgovorna samo Vlada Crne Gore i mediji koje kontroliše Vlada, nego su zato najviše najodgovornije strane ambasade koje prosto imaju svoje konkretne dogovore sa pojedinim ljudima iz Vlade Crne Gore i imaju veliki interes da se riječ Demokratskog Fronta ne čuje.

Kolega Janko Vučinić nije prošli put uspio da iskoristi ovu našu tribinu jer je rukovodstvo Skupštine procijenilo da to pitanje nije u skladu sa našim Poslovnikom, pa smo danas upodobili pitanje koje je u skladu potpuno sa Poslovnikom da ga rukovodstvo Skupštine ne može vratiti, niti

opstruirati postavljanje pitanja, a upoznali smo naravno sve medije sa tim pitanjima i zamislite niko nije ništa prenio osim jednu rečenicu. Zato sam dužan da ga pročitam kako bi naša javnost mogla da čuje šta to pita Demokratski front.

Nakon što je jedna od najznačajnijih članica Evropske unije odlučila da napusti ovu organizaciju, i pošto se sada može konstatovati da je izvršen tektonski poremećaj ne samo u Evropi, nego i šire, interesuje nas kako će se vaša takozvana vlada izbornog povjerenja ponašati imajući u vidu ovu novu činjenicu.

Svjedoci smo dugogodišnjeg ispoljavanja evroatlantskog fanatizma vlasti u Crnoj Gori, koji je često po svojoj servilnosti prelazio granice dobrog ukusa i išao ispod granice elementarnog dostojanstva. Odlaskom Velike Britanije i opredjeljenjem ovog velikog naroda da istupi iz Evropske unije, matrica da "Evropska unija nema alternativu" je razbijena u paramparčad. Danas je ta inferiorna priča samo u vlasništvu marionetskih i kriminalizovanih režima koje održava korumpirana briselska administracija. Uzimajući u obzir narasle evroskeptične pokrete u Francuskoj, Njemačkoj, Italiji i drugim starim državama Evrope, da li prepoznajete proces vraćanja Evrope samoj sebi?

Ovakvoj dezintegraciji Evropske unije najviše je doprinijela korumpirana briselska administracija protiv koje su glasali građani Velike Britanije, a koja, samo u našem regionu, po pitanju izbornih krađa, a i mnogih drugih značajnih procesa ima različite aršine, recimo, za Crnu Goru i Makedoniju.

Ne bi trebalo nikoga da iznenadi, a bilo bi i poželjno što se tiče mene, Nove srpske demokratije i konstituenata Demokratskog fronta koji su protiv učlanjenja Crne Gore u NATO, da ovaj proces dezintegracije zahvati i NATO savez, i pored velikog ličnog truda koji ulažete bespogovornom poslušnošću u odnosu na vašingtonsku administraciju, idući čak i dotle da na resocijalizaciju u Crnoj Gori dovodite instruktore i ideologe bombaša samoubica.

Opoziciona javnost se pita da li postoji ikakva granica u izdaji vrijednosti tradicionalne Crne Gore što se tiče Vas i vaše administracije.

Poštovani građani, Demokratski front se nakon pokradenih predsjedničkih izbora opredijelio da bojkotuje Premijerski sat. To je bila jedna velika uzbuna, koju smo postali domaćoj i međunarodnoj javnosti. Opredijelili smo se, donijeli odluku da se borimo nenasilnim metodama borbe protiv vlasti koja krade izbore i računali da nećemo koristiti ove prilike da postavljamo premijeru bilo kakava pitanja. Nažalost, naš kandidat na predsjedničkim izborima Miodrag Lekić, koji je predstavljao našu koaliciju na tim predsjedničkim izborima, iznevjerio je naš dogovor, naša očekivanja, donio odluku da uđe u Vladu Mila Đukanovića i samim tim prestali su razlozi da mi bojkotujemo i branimo onoga koji nije spreman sebe da odbrani. Mi smo imali ideju da nakon nesloge u vladajućoj koaliciji SDP i njihovog predsjednika Ranka Krivokapića podržimo postaknemo, ohrabrimo da napusti vladajuću koaliciju. Nažalost, u tom bližem dodiru opozicije i SDP-a, Krivokapić je uspio da nekadašnjeg predsjednika Demokratskog fronta neke novoosnovane stanke uvede u koaliciju sa Milom Đukanovićem i uvede ih u 40. Vladu iz koje ranije otišao. To je za Demokratski front bio znak za veliku uzbunu, da moramo da dođemo ovdje jer se nalazimo u teškoj medijskoj blokadi kako bi mogli da prenesemo poruku građanima Crne Gore da se sprema i da se bore zajedno sa Demokratskim frontom.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:10:02)

Hvala, kolega Mandiću.

Odgovor predsjednika Vlade.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 14:10:13)

Poslaniče Mandiću, bez obzira na ishod britanskog referenduma i većinsku odluku britanskog naroda, koju naravno bezuslovno poštujemo, Vlada Crne Gore će ostati dosljedna svojim unutrašnjim i vanjsko-političkim ciljevima, a članstvo u Evropskoj uniji je jedan od njih. To

nije samo programski prioritet Vlade, niti politika bilo koje partije vladajuće koalicije već nedvosmisleni izraz ubjedljivo većinske volje crnogorskih građana, koji time iskazuju ambiciju da u doglednoj perspektivi priušte sebi životni standard primjeren građanima Evrope 21. vijeka.

Stoga, neupitana je i obaveza naše države da kroz proces evropske integracije i suštinskih reformi koje na tom putu sprovodimo učvrstimo stabilnost i izgradimo slobodnije i bogatije društvo, stvarajući uslove za unapređenje kvaliteta života u njoj. Podstreh nam daje kontinuirano visoka, a najčešće dvotrećinska podrška javnosti za proces pristupanja Evropskoj uniji. Tokom protekle decenije od obnove nezavisnosti, posebno u posljednje četiri godine od početka pristupa pregovora, preduzeli smo ogromne napore i sproveli kvalitetne sveobuhvatne društvene reforme. Crna Gora je od svih zemalja koje su u novijoj istoriji proširenja Evropske unije otpočele proces integracije najbrže prošle kroz proces pristupanja. Rezultati koje smo ostvarili uvaženi su od strane Evropske unije i međunarodnih partnera, Crna Gora je otvorila 22, a pred otvaranjem smo najmanje još dva nova poglavlja: 12 - Bezbjednost hrane, veterinarstva i fitosanitarni razvoj i 13 - Ribarstvo, što bi trebalo da se dogodi na međuvladinoj konferenciji zakazanoj za 30. jun. Narednih dana ćemo sa evropskim partnerima razgovarati o dinamici nastavka pregovaračkog procesa, u kojem je Crna Gora daleko odmakla. Posjetiću da smo usvojili i predali pregovaračke pozicije za 28 poglavlja i ispunili početna mjerila u deset od 13 poglavlja u kojima su ona postavljena. Očekujemo da do kraja godine ispunimo sva početna mjerila. Lider smo evropske integracije u regionu, a efekti sprovedenih reformi čine da je Crna Gora prepoznata kao pouzdan partner međunarodne zajednice, vrijedan i odgovoran promoter evropskog sistema vrijednosti na Zapadnom Balkanu.

Naravno, iako je članstvo u Evropsku uniji cilj kojem težimo i koji će predstavljati krunu naših dugogodišnjih napora, nije manje važan sam proces reformi i emancipacije, to jeste prihvatanje evropskih vrijednosti kroz koje prolazimo tokom pregovora. Izuzetno je važna konzistentna i kontinuirana ekspertska i finansijska podrška koju unija pruža državama kandidatima za članstvo u sprovođenju suštinskih reformi. Crna Gora je u periodu 2007 - 2013. iz fondova IPA imala na raspolaganju 245 miliona eura, dok u periodu 2014 - 2020. računamo na 270,5 miliona eura koje već koristimo. Pored toga, značajna je podrška Evropske Unije u povlačenju dodatnih sredstava za infrastrukturne projekte, gdje smo samo prošle godine dobili 52 miliona eura za važne investicije u oblasti energetike i saobraćaja. Za sedam dana predsjednici vlada država Zapadnog Balkana će se u okviru takozvanog berlinskog procesa sastati u Parizu sa predsjednikom Francuske Olandom i kancelarkom Njemačke Merkel, kada ćemo između ostalog potpisati ugovor o osnivanju regionalne kancelarije za mlade. Njenim osnivanjem biće omogućena veća mobilnost mladih u regionu i njihov bolji pristup univerzitetskim stipendijama. Na samitu ćemo identifikovati dodatne regione projekte za koje je Evropska unija već opredijelila fondove podrške. Sve ovo govori o postojanju jasne i nesmanjene posvećenosti Evropske unije razvoju Zapadnog Balkana.

Takođe, novi model pregovaranja koji potencira važnost problematike vladavine prava primijenjen je premijerno u našem slučaju i Crna Gora se u njemu pokazala veoma uspješnom. Tokom prethodnog perioda izvršili smo ustavne promjene /Prekid/ ključne nosioce pravosudnih funkcija, donijeli gotovo 60 reformskih zakona i osnovali nove važne institucije, poput Agencije za sprečavanje korupcije i Specijalnog državnog tužilaštva. Kontinuirano unapređujemo bilanse rezultata u ovoj oblasti. Potrebu našeg uspješnog rada čuli smo tokom martovskog pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost i pročitali u aprilskom izvještaju Evropske komisije.

Prošle sedmice Crna Gora je na sedmom sastanku Savjeta za stabilizaciju u Luksemburgu od evropskog komesara Hana i predsjedavajućeg Evropskom unijom holandskog ministra vanjskih poslova Berta Kundersa dobila najpozitivnije ocjene do sada za sve što radimo u političkim, ekonomskim i kriterijumima usklađivanja s pravnom tekovinom Evropske unije.

Započeti proces priključivanja Crne Gore Evropskoj uniji je u poodmakloj fazi i već se osjećaju njegovi pozitivni efekti. Stoga nije realno očekivati da ćemo na tom putu stati, kao ni da će prestati interes Evropske unije za daljim proširenjem. Naprotiv, mislim da ćemo uobičajenim tempom i kvalitetnije nego do sada nastaviti da ispunjavamo preuzete obaveze iz evropske agende. Rezultati koje danas ostvarujemo na evropskom putu su zaloga naše bliskobolje evropske budućnosti. Zato će Vlada, na čijem sam čelu, uvjeren sam i nova Vlada koju ćemo dobiti na jesen, uložiti potrebne napore da kvalitetno i do kraja sprovedemo proces evropske

integracije, kako bi Crnu Goru uveli u porodicu najrazvijenijih evropskih država kojima i pripada istorijski, kulturno i vrijednosno, ne samo geografski.

Ideja o ujedinjenju Evrope već dugo je prisutna kao najbolji put da se osiguraju mir, bezbjednost i prosperitet svih njenih građana. Na svakoj državi je da na demokratski način odluči želi li biti dio Evropske unije, ili će imati neki drugi vid odnosa sa njom, kao što je to slučaj sa Norveškom, Švajcarskom ili Islandom.

Velika Britanija je prošle sedmice izabrala da svoj dalji razvoj nastavi van Evropske unije i takav izbor moramo razumjeti kao percepciju britanskih interesa od strane njenih građana u datom trenutku. Nasuprot tome, građani Crne Gore duboko svjesni značaja procesa integracija za stabilnost i budući razvoj naše zemlje, nedvosmisleno su većinski opredijeljeni za članstvo u Evropskoj uniji. Stoga ova Vlada ostaje čvrsto privržena integraciji kao okviru za sveobuhvatne reforme bez kojih nema ubrzanog ekonomskog i demokratskog napretka i emancipacije našeg društva. Uostalom, društveni progres Crne Gore na evropskoj platformi najbolja je potvrda ranije definisane vizije obnove nezavisnosti u cilju preuzimanja pune odgovornosti za vlastitu budućnost.

Zato Vaše neutemeljene i politikantske ocjene na račun nosilaca državne politike Crne Gore i najvažnijih institucija Evropske unije ne mogu uticati na dalji tok integracionih procesa Crne Gore. Znam da na takav efekat ni Vi ne računate. Ovo je za vas ipak prevashodno tribina da pokažete lojalnost vašim novim mentorima i da nastavite da se poigravate emocijama sve malobrojnijeg biračkog tijela vaših podržavalaca, nudeći im i dalje matricu života koja je Crnu Goru i njene građane, istorijski gledano, čvrsto prikovala za samo dno evropske razvijenosti.

To je krupan previd, jer Crna Gora već neko vrijeme nije na raskrsnici sa koje može i naprijed i nazad. Crna Gora je duboko, stabilno i nepovratno zakoračila na jednosmjerni kolosjek evropskih i evroatlantskih integracija i usvajanja tog sistema vrijednosti.

Vaše ocjene neće iznenaditi nikog iole ozbiljnog ni na jednoj relevantnoj evropskoj adresi. U svježem mi je sjećanju oduševljenje naših evropskih partnera ocjenama i idejama predstavnika vaše koalicije saopštenim prije par dana na sastanku sa predstavnicima .... formata Evropske unije.

Iz Vašeg pitanja ipak ostaje nedovoljno jasno šta je to tako privlačno u, kako ste kazali, procesu vraćanja Evrope sebi. Da li je to istorija konflikata i sukoba na evropskom kontinentu, uključujući i dva svjetska rata od kojih diskontinuitet označava upravo projekat Evrope ujedinjene u miru, stabilnosti i razvoju. Je li to poželjni povratak Evrope sebi? Je li to razlog ushićenja zbog navodnog početka kraja Evropske unije, kako Vi vidite odluku o izlasku Velike Britanije iz nje?

I na kraju, još jednom ubijeđen sam, i dalje potpuno beskorisno, prestanite da o savremenoj Crnoj Gori govorite kroz prizmu vlastitih projekcija. Crna Gora je jasno definisala svoje nacionalne interese i odlučno ih slijedi. Tako je bilo i 1999. i u godinama u susret referendumu, a tako je i danas. Nije bila i neće biti servilna nikom, uključujući i one koje vi preporučujete za zaštitnike i staratelje. Što to prije prihvatite, biće bolje za sve - za Crnu Goru, za naše međunarodne prijatelje, tradicionalne i novije i za vašu politiku u nezavisnoj i evropskoj Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:18:26)

Hvala, predsjedniče Vlade.  
Komentar, kolega Andrija Mandić.  
Izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ (27.06.16 14:18:32)

Kao što sam mogao i pretpostaviti, poštovani građani, jedna jedina riječ se nije odnosila na korumpiranu briselsku administraciju i njene različite aršine kada su u pitanju Crna Gora i Makedonija, kada je u pitanju konkretno priznanje o izbornim krađama od strane ove vlasti, kao što je postojalo u Makedoniji neko slično priznanje, ali malo nemušnije nego ovo u Crnoj Gori.

Dakle, postavio sam bio pitanje kako to briselska administracija ima dva različita aršina, jedan kada je Crna Gora u pitanju i kada njena vlast krade izbore, drugi kada je Makedonija u



pitanju i kada njena vlast krade izbore.

Demokratski front upravo iz tih razloga ima odnos prema briselskoj administraciji sličan većini građana Britanije koja se izjasnila na ovom referendumu.

Dakle, i u Crnoj Gori je postojalo veliko oduševljenje, u Crnoj Gori je postojalo veliko nadanje. Nijesu u pitanju samo novac, nijesu samo u pitanju fondovi, poštovani građani. Pa više su novca na svoj konto, u svoj podrum i u svoje vreće ponijeli nekolicina rukovodilaca DPS-a kroz organizovani kriminal i korupciju, nego sve što će da donese Evropska unija. Nijesu oni to uzeli samo od Evropske unije, možda se od Evropske unije uzimalo za neki kolektor, dio toga, nego se uzimalo od građana Crne Gore. Građani Crne Gore su pljačkani od strane njihove vlasti i o tome ni riječi. Valjda bi to trebalo da bude prvo evropsko pravilo - da se ne krade vlastiti narod. I to je vraćanje Evrope same sebi, da se verati onim vrijednostima na kojima je i uspostavljena moderna Evropa.

Nažalost, danas su kriminal i korupcija toliko zahvatili sve pore društva, a posebno servilan odnos vlasti. I mogu se prepoznati veoma jasno nalogodavci. Sa današnjom Vladom se upravlja iz jedne ambasade i to vodeće ambasade NATO-a - iz Ambasade Sjedinjenih Američkih Država i svako zaklinjanje, svako razmahivanje, evo, navodno velikim donošenjem odluka u Vladi, svi znamo i vi to znate, poštovani građani, da to nije tako. Pa nijeste ovdje mogli da ubijedite nijednog poslanika da postoji korupcija u Crnoj Gori, ali čim su iz Brisela i Vašingtona rekli da je problem korupcija, svi ponavljaju da postoji korupcija.

Kada smo rekli da se izbori kradu, ne, nego pobjeđuje program. Ali, kada je neko iz Brisela iz ambasade rekao da se izbori kradu, onda svi kažu - evo sada će biti novo, imaćemo drugi odnos pa će izbori biti poštene. Sada pričate o tome kako ste dostojanstveni, kako ste uspravni, kako ste hrabri i kako nikog ne slušate. Ne, ne, ne. Vi ste jedni obični poslušnici, Vlado Crne Gore, stranih adresa i stranih ambasada i to je ono što znaju i građani Crne Gore. I nećemo vam dozvoliti u narednom periodu da zastupate taj stav.

I još jedno dopunsko pitanje želim da postavim: Vi ste rekonstruisali Vladu. U Vašu Vladu su ušli i političari, poslanici i političke organizacije koje ne podržavaju NATO. Oni su svi prihvatili Vaš program koji ste 2012. saopštili u ovoj Skupštini. Da li ima ikakvih otpora po pitanju integracije Crne Gore u NATO u Vašoj Vladi, pošto vidimo da se Ratifikacija protokola odvija ubrzano, da Vlada složno podržava NATO integracije protiv kojih je većina građana u Crnoj Gori i veoma je važno da znamo kako funkcionise ova Vlada takozvana izbornog povjerenja? Da li po tom suštinskom pitanju koje dijeli gotovo, rekao bih, gotovo nepomirljivo Crnu Goru, ima otpora na sjednicama Vlade, ili je potpuna kooperativnost kada je u pitanju realizacija programa koji ste saopštili 2012. godine, kada se birala 40. Vlada Crne Gore?

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:22:37)

Hvala, kolega Mandiću.

Predsjednik Vlade. Odgovor na komentar poslanika Mandića.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 14:22:47)

Gospodine Mandiću, Vi i ja se nijesmo razumjeli.

Znači, ja sam odgovarao na pitanje koje ste mi postavili. Vi ste sada u međuvremenu pokušali da postavite neka druga pitanja čudeći se istovremeno što nijesam odgovorio na pitanja koja nijeste postavili. A ono što ste Vi postavili, još ću jednom pročitati.

Prvo je: Nakon što je jedna od najznačajnijih članica Evropske unije odlučila da napusti ovu organizaciju i pošto se sada može konstatovati da je izvršen tektonski poremećaj ne samo u Evropi nego i šire, interesuje nas kako će se Vaša takozvana Vlada izbornog povjerenja ponašati imajući u vidu ovu novu činjenicu? Kompletan odgovor je bio posvećen tom Vašem pitanju. To je prvo.

Drugo, na kraju ste postavili jedno dopunsko pitanje, a ono je otprilike glasilo: Opoziciona

javnost se pita da li postoji ikakva granica u izdaji vrijednosti tradicionalne Crne Gore što se tiče Vas i Vaše administracije?

Dobili ste odgovor na to pitanje vrlo precizan u završnici mog odgovora.

Ovo što Vi sada formulišete kao pitanje, da Vam ja komentarišem Vašu potpuno neutemeljenu ocjenu sa kojom se apsolutno ne slažem oko okupiranosti briselske administracije, nije uopšte bilo pitanje. Da bismo bili sigurni, podsjetiću Vas kako ste to formulisali: Ovakvoj dezintegraciji Evropske unije najviše je doprinijela korumpirana briselska administracija protiv koje su glasali građani Velike Britanije, a koja samo u našem regionu po pitanju izbornih krađa a i mnogih drugih značajnih procesa ima različite aršine za Crnu Goru i Makedoniju. To je vaša konstatacija. Ne pitate vi mene oko toga ništa, a i ne pitate me zato što znate da se sa tim ne slažem.

Dakle, da najprije razjasnimo to šta ste pitali, kakav ste odgovor dobili, a šta mi sada pokušavate postaviti kao pitanje, koje prethodno nije postavljeno i koje nije pitanje nego je vaš vrednosni sud. Ja nemam ništa protiv da vi u ovom Parlamentu slobodno iznosite vrednosne sudove, navikli smo da ih iznosite i u našoj vlasti. Trudimo se da vam odgovaramo na jedan civilizovan način, a navikli smo se da ih iznosite i u odnosu na naše inostrane partnere. Imam utisak da su se i oni navikli i nema tu sad više nikakvog problema. Vi ćete svakako procjenjivati koje su to najvažnije vrijednosti vaše politike i koja je to retorika u prezentaciji tih vrijednosti koja će vama doprinositi političkom rejtingu na crnogorskoj političkoj sceni.

Ono što želim da vrlo kratko ponovim, a na neki način je već rečeno, tiče se vašeg dopunskog pitanja - apsolutno su nam neprihvatljive vaše ocjene o navodnoj pokradenosti svega i svačega u Crnoj Gori. Mi znamo da je to, da kažem, uobičajena retorika opozicije. Što duže neko provodi u opoziciji, što mu se više zamagljuje horizont osvajanja vlasti, onda sve više tone u tu vrstu autizma i nastoji /Prekid/ brojni krug svojih podržavalaca zadrži mobilnim i politički lojalnim na takvim ocjenama.

Vi ste samo kazali u jednoj ocjeni kako su svi međunarodni činiooci, takođe, konstatovali izbornu krađu u Crnoj Gori. Suprotno tome, svi međunarodni činiooci koji su pratili izborne procese u Crnoj Gori su konstatovali da su izborni procesi bili regularni i oko toga ne može biti nikakvog pogađanja, jer to nije pitanje razumijevanja vašeg ili našeg. To je pitanje, rekao bih, samo elementarnog čitanja o onome što je zapisala organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju i njena organizacija ODHIR koja je zadužena za demokratizaciju i za praćenje izbora u zemljama koje su u procesu demokratizacije. Sve ostalo, gospodine Mandiću, ja mislim da treba pustiti sudu birača, kao i do sada. Oktobar je blizu. Imate svoje ocjene, mi imamo svoje viđenje vaše politike, a najvažnije šta će građani Crne Gore u oktobru reći i o vama i o nama. Moram Vam kazati da savršeno spokojan čekam taj sud.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:26:56)

Hvala.

Riječ ima Mladen Bojanić, predsjednik Posebnog kluba poslanika.

Molim Vas, kolega Vučiniću. Dozvolite, već sam dao riječ.

Izvolite, kolega Vučiniću. Procedura.

JANKO VUČINIĆ (27.06.16 14:27:25)

Ja sam postavio pitanje u vezi bivših radnika KAP-a. Nijesam ga postavio zbog mene, nego zbog ljudi koji skapavaju ispred vrata Skupštine po ovoj vrućini. Tražim od Vlade koja gazi Ustav, koja ponižava Skupštinu, da odgovori na to pitanje.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:27:33)

Kolega Vučiniću, možemo li da se čujemo? Samo da mene saslušate.

Postavili ste pitanje, vjerujem da ćete dobiti do kraja Premijerskog sata i molim vas da ostavimo to onome kome je upućeno. To je jedno.

Dva, to nije predmet ovog Premijerskog sata. Imate mehanizam koji se zove Premijerski sat i mogli ste u okviru Premijerskog sata ili možda nijeste mogli zato što ste postavili drugo pitanje. Dajmo malo tolerantnosti. Vjerujemo da ćemo doći do podataka koji vas zanimaju, vjerujem i dio crnogorske, ako ne i cijelu crnogorsku javnost.

Jesmo li saglasni da idemo dalje sa Premijerskim satom, sa ovom dinamikom?

JANKO VUČINIĆ (27.06.16 14:28:25)

Prošli put sam pokušao da postavim pitanje. Kako premijer, tako i ministri bježe od ovoga pitanja. /Upadica/ Pa odgovorite. Izvolite odgovorite. Evo tu su dva ministra, koja su nadležna za realizovanje toga zakona, neka odgovore. Tu je premijer pa neka odgovori na to pitanje.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:28:46)

Hvala Vam.

Riječ ima poslanik Mladen Bojanić, predsjednik Posebnog kluba poslanika. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (27.06.16 14:28:52)

Poštovani građani, premijeru i poštovani predstavnici Vlade,  
Postavio sam sljedeće premijersko pitanje:

Zbog čega izostaje Vladina reakcija na zloupotrebu državnih resursa u partijske svrhe - slučaj plaćanja partijskih skupova Socijaldemokrata održanih u Hotelu Ramada u Podgorici sa računa Direkcije za Željeznicu Crne Gore, organa Ministarstva saobraćaja i pomorstva Vlade Crne Gore, u iznosima od 565,00 i 389,25 eura? Umjesto obrazloženja u prilogu dostavljam dokumentaciju o ovom slučaju.

U prilogu sam dostavio 24 dokumenta kojim potkrepljujem ovo što sam upravo rekao da je bilo jasno i dokazano sa svim tim dokumentima zloupotrebe državnih resursa.

Prije nego što krenem поближе o tome, prvo da Vas zamolim da ne zaboravim, gospodine premijeru, da ne skrećete pažnju na bilo koju drugu političku partiju na SDP prvenstveno i na Pozitivnu. Oni nemaju veze sa ovim slučajem, oni su o ovome saznali isto kad i svi građani na pressu koji sam održao 1.06. Imali su priliku da odgovore i jedni i drugi, ali su, voljom većine članova Odbora za ekonomiju, odbili moj predlog, odnosno nijesu usvojili, da održimo Kontrolno saslušanje ministra saobraćaja u vezi ovoga. A danas, sedam dana nakon isteka roka od 15 dana, ja iz Direkcije za željeznicu još uvijek nijesam dobio odgovor zašto su plaćali sredstva Hotelu Ramada.

Da skratim, nijeste neinformisani, dostavljena vam je dokumentacija četiri dana ranije i imali ste kad da se upoznate sa kompletnim slučajem. Nije neka suma velika, slažem se, ali negdje ste skoro izjavili da ćete se pozabaviti budžetom i svakim centom tog budžeta. Dakle, ovdje se radi o 95.425 centi, ili 95.425 razloga da se pozabavite ovim slučajem. Nije krupan novac, ali jeste krupna prilika da se razotkrije moralni kod vlasti, da se razotkrije, ogoli karakter, kako ova vlast vlada i kojim se sve zloupotrebama služi.

Za građane, članove Vlade i kolege poslanike evo detaljnog pojašnjenja šta se desilo. Znači, u julu prošle godine, tačnije 22.06. i 31.06.2015. godine, Socijaldemokrate su krenule sa osnivanjem svoje političke partije. Održali su dva skupa u Hotelu Ramada, Podgorica i 14.01.2016. godine, takođe, su imali još jedan skup u Hotelu Ramada. Nažalost naših građana Crne Gore, troškove tog skupa su platili građani Crne Gore sa računa Direkcije za željeznice. O tome postoje jasni dokazi, ne pričam napamet. Obratio sam se Ministarstvu finansija i dobio dva dokumenta, direktno iz Ministarstva finansija, državni trezor, plaćen je Hotel Ramada, Direkcija za željeznice 585 eura, a drugi 389,25 i na njemu čak stoji da je okrugli sto Željeznice održan

21.01.2016. godine. Apsolutno nije tačno, jer nikakvih aktivnosti Direkcija za željeznice nije imala u tom periodu osim skupa Socijaldemokrata.

Takođe, dobio sam i dokumentaciju iz Hotela, analitičku karticu plaćanja. Takođe, dobio sam dokumentaciju o korenspodenciji u kojoj, zamislite, politički direktor SD-a ugovara skup za Socijaldemokrate, a traži faktura da mu se ispostavi na Direkciju za željeznice, a nema veze sa Direkcijom željeznice, nego je zaposlen kod potpredsjednika Vlade iz redova SD-a kao njegov savjetnik.

Takođe, sve je tu dato, ja sam obavijestio državnog tužioca odmah drugoga, dostavio dokumenta i dobio sam informaciju da je već proslijeđeno Specijalnom državnom tužiocu. Sa Agencijom za sprečavanje imam problema. Na dva pitanja mi ne odgovara direktor, pa sam se morao Savjetu obratiti, a evo konačno je Savjet valjda uvažio i biću stranka u sporu, tako ćemo imati priliku da pričamo o tome.

Dakle, krivično-pravna odgovornost još nije utvrđena i to ostavimo organima. Ja bih vas zamolio za političku odgovornost da vidimo šta ćete i kako reagovati. Jer, ovo ponašanje je direktno u suprotnosti sa onim čime se bavi ova Vlada, izgradnjom izbornog povjerenja. Sa sporazumom je u suprotnosti, s ciljevima, s zadacima Vlade izbornog povjerenja, s obavezama, ako hoćete, vladavine prava u evro i NATO integracijama, s razvojem demokratije i protiv su zdravog razuma da ovo pustimo i dva sve ovo tako prođe.

Imate dvije opcije, gospodine premijeru. Jedna je da sankcionišete ovo i time pokažete da iskrenost kojom ste prišli sporazumu i formiranju ovakve Vlade nije samo deklarativna. Podsjetiću Vas da razlika između riječi i djela je mjera iskrenosti namjere. Takođe, imate drugu mogućnost da otčutite i da ovo pokušate da zataškamo, da vrijeme prođe. Reći ću da je ćutanje protivnik istini i pravdi, a to sve, znate, kamo vodi.

Što se tiče ljudske i moralne dimenzije, to ću u drugom krugu. Ona je još gora od ove, ali sam je ostavio za drugi krug, da prvo čujem Vaš odgovor.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:34:55)

Hvala.

Predsjednik Vlade, odgovor. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 14:35:10)

Poslaniče Bojaniću, prema informacijama kojima raspolazem, institucije kojima ste se obratili, Agencija za sprečavanje korupcije, Vrhovno državno tužilaštvo i Državna revizorska institucija preduzimaju radnje kojima provjeravaju istinitost Vaših navoda. U međuvremenu, Direkcija za željeznice Crne Gore je obavijestila javnost da su Vaši navodi netačni i iskonstruisani, te da je ona, u skladu sa zakonom, u hotelu Ramada organizovala događaje za svoje potrebe. O tome je, po mišljenju nadležnih u Direkciji, uredna dokumentacija dostavljena državnim organima koji se bave vjerodostojnošću navoda iz Vaših optužbi.

Dakle, smatram da treba sačekati nalaze nadležnih državnih organa, nakon čega bi, eventualno, Vlada procijenila potrebu svoje reakcije. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:35:59)

Hvala, predsjedniče Vlade. Pravo na komentar, poslanik Bojanić.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (27.06.16 14:36:06)

Zahvaljujem.

Dakle, ovako, 2. juna sam dostavio sva dokumenta navedenim institucijama. Jedino što oni treba da utvrde je da li su ova dokumenta falsifikovana, da li su falsifikovana dokumenta koja sam dobio iz državnog trezora, sve sa potpisom ministra i pečatom državnog trezora. Ništa drugo oni nemaju da utvrđuju. Vi dobro znate isto kao i ja, znate da se to održalo tamo, da nije bilo nikakvog posla za Direkciju za željeznice, da su Socijaldemokrate imale tri skupa i da ih je platila Direkcija za željeznice. To će se na kraju ustanoviti. Pitam vas za političku odgovornost. Kako možete da kažete da će budući izbori da budu fer ako se ovo sada radi? Zar nijesu oni već unaprijed pokradeni?

Što se tiče ljudske dimenzije, ona je još važnija, a sad ću Vam je reći. Znate li, gospodine Đukanoviću, da dan nakon što je ovo objavljeno, pod pritiskom ovih koji su ovo uradili, poslodavac je rekao osobi koja je zaslužna za otkrivanje svega ovoga da više ne dolazi na posao? Samohrana majka sa dvoje maloljetne djece je otišla na ulicu. Rečeno joj je - idi na odmor i više ti se ugovor ne produžava. Neka se stide oni koji su to uradili. Neka se stide ljudski ako politički neće. Majku sa dvoje maloljetne djece ste izbacili na ulicu zato što je ukazala na zloupotrebe koje ste uradili. Ukazala je na zloupotrebe i ona je na ulici.

Sada javno pozivam sve članove Vlade iz opozicionih struktura koje su ušle u ovu Vladu, ako se ovo nastavi, ako vi ne preduzmete hitne mjere, molim ih, apelujem na njih, pozivam ih da napuste tu vašu Vladu. Da pokažu solidarnost sa onom osobom koja je žrtvovala svoj posao da bi otkrila ono što su oni ušli da traže. Ona nije član nijedne političke partije, niti ima političku ambiciju, ali jednostavno nije mogla da izdrži gledajući šta se radi.

Sada oni koji sjede u toj Vladi mi pričaju da će da otkriju zloupotrebe. I vi pričate o superiornosti DPS-a i vladajuće koalicije. Ne, ovo je inferiornost. Ovo je kukavičluk da se suočite sa istinom. Svi mi znamo što je ovdje istina, svi do jednog, da pričam istinu i sa 24 dokumenta sam to dokumentovao. Ali, ne, treba da se čeka sada, bože moj, sudski epilog. Do kada? Treba Agencija za sprečavanje korupcije kojoj je osnovni posao da ovo otkrije i da štiti osobe koje su otkrile zloupotrebe državnih resursa. Kaže - nema kapaciteta da se bavi zaštitom zviždača. Zamislite to licemjerstvo! Dva puta direktor neće da mi odgovori /Prekid/ šta radi da bi morao da se obraćam Savjetu Agencije, pa da on urgira kod direktora da se meni direktor javi. Izborio sam se na silu da budem stranka u postupku, ono što mi zakon dozvoljava, odnosno Pravilnik o vođenju postupka. Tvrdim vam da se neću zaustaviti na ovome. Neću se zaustaviti što neću svaku ako treba međunarodnu instituciju običi, ponijeti dokumenta i pokazati šta radite u Vladi. Vičete da ste za izbornu povjerenje, a samohranu majku ostavljate na ulici. Sve te insinacije, priče, guranja ne znam koga u ovu priču veze nemaju. Sve je to jedan bezvrijedan pokušaj skretanja pažnje i uplitanja nekih drugih ljudi. Ovo tvrdim ovako i dokazaću.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:39:55)

Pravo odgovor na komentar.

Imamo prioritet proceduralno. Poslanik Šehović, proceduralno. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (27.06.16 14:40:14)

Hvala, predsjedniče Pajoviću.

Poštovane kolege, nijesam se javio za proceduralno reagovanje da bih, pozivajući se na odgovarajući član Poslovnika, podsjetio sve nas, a posebno gospodina Bojanića da nam je dužnost da u ovom visokom domu govorimo istinu. Nažalost, gospodin Bojanić to danas nije uradio. Niti sam se javio da bih još jednom ponovio ono što sam na Odboru za ekonomiju, finansije i budžet rekao kada sam saopštio da je ovdje riječ o jednoj jeftinoj, drskoj i izmišljenoj dnevno-političkoj konstrukciji od strane gospodina Bojanića koji maše već mjesec dana u javnosti sa lažnim računima.

Nijesam se javio da bih to rekao zato što će to reći nadležni državni organi kojima se

gospodin Bojanić obratio. Javio sam se da biste mi, gospodine Pajoviću, pomogli oko treće stvari. Javio sam se da biste mi ukazali koje poslovničke mogućnosti i mehanizme u Parlamentu imam da bih iste iskoristio zbog činjenice što je gospodin Bojanić, sada to javno kažem, na prošlom Premijerskom satu pokušao da reketira, odnosno da ucjenjuje poslanike Socijaldemokrata Crne Gore na način što je usred Parlamenta, ponavljam usred Parlamenta, dok je govorio uvaženi poslanik Kalač, ponudio da odustane od navodne političke galame oko nekakvog računa koji smo kasnije saznali da je težak nekih 350 eura, a da mi za uzvrat povučemo podršku predsjedniku Parlamenta tada još uvijek neizabranom, a kandidovanom predsjedniku Parlamenta gospodinu Pajoviću.

Kako sam sa indignacijom odbio tako nešto i kako sam ga pozvao da u javnosti odmah prezentira što ima, a kako je taj naš razgovor moguće još poneko čuo, to će nakon što nadležni državni organi ispituju slučaj, što konstatuju da su ovo što govori gospodin Bojanić neistine, dobiti vjerovatno i sudski epilog. Ono što mene sada interesuje i za šta tražim pomoć od vas jeste da mi kažete koje poslovničke mogućnosti mogu da iskoristim i da odgovorim na otvoreni reket, odnosno na ucjenu kojom je poslanik Bojanić, na njegovu žalost neuspješno, pokušao da sprovede kako bi spriječio Vaš izbor.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:42:52)

Hvala, kolega Šehoviću. Dobićete pisani odgovor na Vaše pitanje. Pretpostavljam da se poslanik Bojanić javlja, takođe, proceduralno.

MLADEN BOJANIĆ (27.06.16 14:43:06)

Naravno da se javljam. Gospodin Šehović je imao prilike da priča o ovome da je htio na Odboru za ekonomiju kada sam tražio kontrolno saslušanje gospodina Brajovića, pa je bio protiv toga i većina iz DPS-a je bila protiv toga. Tako da je bilo prilike. Nemojte da skrećete pažnju, pričate neistine. Imam dokumenta, tražim da se ustanovi istina da li ste kršili zakon, da li ste zloupotrebjavali državne resurse. Za sve ostalo Vam stojim na raspolaganju.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:43:36)

Poslaniče Bojaniću, hvala. Evo u isti momenat smo reagovali i Vi i ja.

Daću vam proceduru ako insistirate, ali tražim da se držimo tema. Imamo ovdje Premijerski sat i čini mi se da su ovo teme više za nas unutar Parlamenta nego za šire, ukoliko ste saglasni. Niste. Nisam ni sumnjao.

Poslanica Jasavić, pravo na proceduralno reagovanje. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ (27.06.16 14:44:12)

Zahvaljujem.

Uvaženi predsjedniče Parlamenta,

Vjerujem da ovo nisu stvari kojim samo treba da se bavi Parlament, ovo nisu unutarpartijske stvari. Ovo su stvari koje su za nadležne državne organe.

Ja koristim ovu proceduru da pozovem nadležnog državnog tužioca da ispita vrlo ozbiljne navode koje je danas javno izrekao poslanik Šehović. Bilo kakva vrsta reketiranja ili ucjene ukoliko je do toga došlo, mora biti ispitana od strane nadležnog državnog tužioca. I mi očekujemo s obzirom da smo ozbiljni ljudi i da vjerujemo da iza naših tvrdnji stoje i argumenti, da se to i procesuirá. Hvala vam.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:45:00)

Hvala, kolegice Jasavić.

Idemo na odgovor na komentar.

Predsjednik Vlade.

Kojim povodom, poslaniče? Recite.

/Upadica/ Onda smo svi saglasni. Nemojte, nemojte poslaniče Bojaniću, onda smo svi da tako kažem, na istoj strani. Tražimo da se utvrdi istina i cijenim da je korisno i ovo Vaše proceduralno reagovanje u smislu poziva nadležnim državnim organima da ispituju sve one navode koji su se čuli danas ovdje.

Ako sam dobro shvatio, predsjedniče Vlade, nema potrebe za odgovorom na komentar. Hvala Vam.

Idemo na sljedeće pitanje.

Ima riječ poslanik Radosav Nišavić u ime kluba Socijalističke narodne partije.

Izvolite.

RADOSAV NIŠAVIĆ (27.06.16 14:46:11)

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče Skupštine.

Gospodine predsjedniče Vlade, članovi Vlade, poštovana Skupštino, poštovani građani, predsjedniku Vlade Crne Gore Milu Đukanoviću, postavljam sljedeće pitanje:

Nakon 10 godina od referenduma o državno-pravnom statusu Crne Gore, pitam Vas, predsjedniče Vlade, kakvi su rezultati u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite građana Crne Gore; koliko se sredstava za zdravstvo izdvaja danas u odnosu na bruto proizvod Crne Gore; gdje je danas crnogorsko zdravstvo u odnosu na zemlje regiona i evropske zemlje; da li su nakon 10 godina zadovoljniji pacijenti uslugama i kvalitetom zdravstvene zaštite, a isto tako i pružaoci zdravstvenih usluga, odnosno kako se desilo da Crna Gora koja je, po Vašim riječima, lider u regionu po ekonomskom razvoju i uskoro će postati drugi Monako, bude posljednja na lestvici evropskih zemalja u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite građana?

Kratko obrazloženje.

Samo, gospodine predsjedniče, dozvolite da ...

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:47:39)

Kolege, samo da čujemo kolegu Nišavića. Hvala vam.

Izvolite, kolega.

RADOSAV NIŠAVIĆ (27.06.16 14:47:46)

Jedna od najbogatijih država Evrope Monako ima i najkvalitetniju zdravstvenu zaštitu, pa stanovnici Monaka imaju i najduži životni vijek, prosječno 90 godina.

Lijepo je čuti da se Crna Gora približava tom visokom standardu, jer društveni rast i razvoj i zdravstvena zaštita su uzročno povezani. Samo zdrav čovjek može da stvara ekonomsku dobit i tako utiče na rast društvenog proizvoda.

Ali, šta je stvarnost, gospodine premijeru? Stvarnost je da je naš zdravstveni sistem na 35. mjestu u Evropi, od 35 zemalja, po kriterijumima evropskog potrošačkog zdravstvenog indeksa i to vrednovanjem 48 indikatora. Istovremeno, po tim kriterijumima Slovenija je na 15, Hrvatska na 16, Makedonija na 18. mjestu. To je strmoglav pad našeg zdravstvenog sistema u zadnjih 10 godina. Tada ste, u referendumskoj kampanji obećavali i ubjeđivali građane da će biti sve isto i mnogo bolje, a dobili smo izraženo socijalno dijeljenje na mnogo siromašnih i malo enormno bogatih, što se i te kako odražava na zdravstveni sistem.

Šta je sve pratilo ovih 10 godina? Permanentna nestašica lijekova, gužve u zdravstvenim

ustanovama, višemjesečno čekanje na specijalističke preglede, slabo investiranje u medicinsku opremu i izgradnju novih objekata, nebriga za ljudske resurse, što je proizvelo i mnoge afere, bolničke infekcije, propuste u liječenju, što nijesu bile greške ljekara i medicinskih radnika, već sistemske greške. Zatim i odliv kadrova kako u privatni sektor, tako i u inostranstvo.

Posebno zabrinjava porast bolesti zavisnosti kod mladih. U ovih 10 godina bilježi se trend povećanja zavisnosti od droge kod djece i omladine. U Kliničkom centru, u zadnje dvije godine, umrlo je 14 lica u dobi od 20 do 40 godina od predoziranja drogom. Mentalno zdravlje građana je ugroženo, sve je više samoubistava. Zbog čega ulaganje u zdravstvo izraženo kroz procenat BDP-a, pokazuje trend pada i jedno je od najnižih u Evropi? A, s druge strane, raste trošak siromašnih građana jer sve više moraju plaćati privatne usluge, preglede i lijekove. Sve ovo stanje dovelo je i do korupcije u zdravstvu, koja direktno ili indirektno utiče na povećanje cijena zdravstvenih usluga.

Da li je organizacija rada bolja sada ili prije 10 godina? Da li na rukovodećim mjestima u zdravstvenim ustanovama treba da budu sve samo kadrovi DPS-a, ili i drugi sposobni i stručni ljudi? Šta je razlog što se ovih 10 godina crnogorsko zdravstvo kretalo jedan korak naprijed a dva koraka nazad?

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:50:57)

Hvala, kolega Nišaviću.

Predsjednik Vlade, pravo na odgovor. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 14:51:01)

Poštovani poslaniče Nišaviću,

Proteklih 10 godina Vlada Crne Gore je veliku pažnju poklanjala razvoju infrastrukturnih kapaciteta u zdravstvu, modernizaciji u ustanovama i medicinske opreme, primjene novih tehnologija, stručnom osposobljavanju zdravstvenih radnika, a sve u cilju pružanja efikasnije i kvalitetnije zdravstvene zaštite pacijenata i stvaranje boljeg ambijenta za rad zdravstvenih radnika. Rezultat toga je da zdravstveni sistem Crne Gore danas obezbjeđuje preko 95% zdravstvenih usluga građanima i efikasno smanjuje zavisnost ovog našeg tržišta od usluga koje se pružaju izvan teritorija Crne Gore.

U cilju poštovanja preporuka i usklađivanja zakonske regulative sa propisima Evropske unije, usvojena su dva sistemska zakona koja regulišu oblast zdravstva: Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zdravstvenom osiguranju, kao i niz drugih zakona i podzakonskih akata koji uređuju ovu oblast. Takođe, usvojena su strateška dokumenta, među kojima su posebno značajni Strukturne reforme u zdravstvenom sistemu s akcionim planom za period 2015 - 2017. i Master plan razvoja zdravstva 2015-2020, kao i veliki broj strategija i 20 nacionalnih smjernica dobre kliničke prakse.

Implementacijom strategija i nacionalnih programa napredovalo se u oblasti prevencije hroničnih nezaraznih bolesti, zaštiti mentalnog zdravlja, traumatizmu, zaraznim bolestima. Takođe, dostignuti su milenijumski razvojni ciljevi u sektoru zdravstva. Ostvaren je nizak nivo prevalence HIV-a i tuberkuloze, nizak nivo stope smrtnosti od AIDS-a, stopa mortaliteta odojčadi smanjena je sa 14,4 na 4,4 na 1000 živorođene djece, a smrtnost djece mlađe od pet godina sa 15,7 na 5,1.

Protekle decenije značajna sredstva uložena su u izgradnju i rekonstrukciju zdravstvenih objekata. Izgrađeni su novi objekti Instituta za javno zdravlje, Klinike za onkologiju, Zavoda za transfuziju krvi, Agencije za lijekove i medicinska sredstva, Doma zdravlja Bijelo Polje. Rekonstruisani su objekti Poliklinike, Porodilišta i Urgentnog centra Kliničkog centra Crne Gore, Instituta za bolesti djece, Odjeljenja za psihijatriju, Internog odjeljenja u Nikšiću i adaptirani objekti domova zdravlja opštih i specijalnih bolnica. Za potrebe radioterapije izvršena je nabavka linearnog akceleratora.

Zahvaljujući kreditu Međunarodne banke za obnovu i razvoj, Vlada Crne Gore realizuje Program energetske efikasnosti u zdravstvenim ustanovama u iznosu od pet miliona eura za



period od 2014-2017, nakon što je od 2009-2014. završen projekat u vrijednosti od 6,5 miliona.

Ministarstvo zdravlja je prvi put na sistematičan način započelo rješavanje problema stručne osposobljenosti medicinskog kadra, usvajajući jedinstveni plan kontinuirane medicinske edukacije za sve nivoe zdravstvene zaštite u Crnoj Gori, kako bi se sva savremena medicinska znanja i trendovi blagovremeno i aktivno implementirali kroz svakodnevni rad zdravstvenih radnika u cjelokupnom zdravstvenom sistemu Crne Gore. Osim u infrastrukturi i edukaciji, država je u kontinuitetu ulaganja značajna sredstva u unapređenju i modernizaciji medicinske opreme, zahvaljujući čemu je u crnogorskim zdravstvenim ustanovama počela primjena najsavremenijih složenih dijagnostičkih i terapijskih procedura angiografska dijagnostika, interventna terapija, nehirurška ugradnja srčanih zalizaka, interventne elektrofiziološke procedure, kompjuterizovana tomografija, CT koronarografije, gama kamera, digitalna mamografija i tako dalje.

Svakako veoma značajno je uvođenje transplatacionog programa. Prva transplatacija bubrega sa živog donora u Crnoj Gori obavljena je 25.09.2012, a nakon velikog broja aktivnosti u Ministarstvu nauke, Kliničkom centru Crne Gore i KBC Zagreb na započinjanju dobijenog Heric projekta za HLA laboratoriju i HLA tipizaciju u Crnoj Gori.

U oktobru prošle godine potpisan je ugovor o početku implementacije projekta između Ministarstva zdravlja i Ministarstva nauke. Danas Crna Gora izdvaja za zdravstvo 288 eura po glavi stanovnika, što je više nego u Srbiji, Makedoniji, a manje u odnosu na Sloveniju i Hrvatsku. U planu za 2016. godinu predviđeno je 4,87% izdvajanja iz ukupnog GDP-a. Ministarstvo zdravlja je u cilju sagledavanja stanja cjelokupnog zdravstvenog sistema izvršilo analizu svih faktora koji opredjeljuju njegov kvalitet i održivost kako bi identifikovalo ključne i prioritete oblasti daljih promjena u cilju racionalizacije i potrošnje i daljeg razvoja sistema.

Analiza je dala jasne smjernice za unapređenje sistema koje su ugrađene u dokument strukturnih reformi, čiji je cilj prevazilaženje postojećih slabosti i dogradnja sistema u skladu sa naučnim i tehnološkim zahtjevima, a sve u cilju uspostavljanja finansijski održivog zdravstvenog sistema sa uštedama u funkciji efikasnosti pružanja odgovarajućeg kvaliteta zdravstvenih usluga /Prekid/ bezbjednosti pacijenata. U poređenju sa stanjem s početka tranzicije, strukturne reforme treba da doprinesu da sistem zdravstva bude organizovaniji, finansijski održiviji i efikasniji. Najnovijim reformama nastoji se, između ostalog, obuzdati rast troškova za lijekove, smanjiti privremena spriječenost za rad, upućivanje na liječenje van crnogorskog zdravstvenog sistema, koji uz troškove za specijalističku zaštitu čine najbrže rastuću stavku zdravstvene potrošnje.

Poslanice Nišaviću, evidentno je da smo prepoznali najmarkantnije slabosti u sistemu i predano radimo na njihovom otklanjanju. Jedan od najvažnijih koraka u tom cilju jesu organizaciona unapređenja u ustanovama, čime ćemo, vjerujem, obezbijediti veću profesionalnost i efikasnost u pružanju usluge građanima. U cilju jačanja kvaliteta usluge u narednom periodu dalje ćemo afirmisati model javno-privatnog partnerstva u skladu sa najboljom praksom savremenog svijeta. Znam da je podatak o poziciji Crne Gore na rang listi evropskih zdravstvenih sistema inspirativan za političke sudove, bez obzira što se sa najviših instanci crnogorskog zdravstva uporno ukazuje na nedostantnost tog rangiranja, prije svega usljed nepotpunog raspolaganja podacima. Ipak, manje važno je da ispravljamo sliku u ogledalu koja nam se ne dopada, jer ne prevashodno kao poslanici ili ministri, nego kao građani uočavamo potrebnu i mogućnost za ozbiljnijim unapređenjem usluge u ovoj oblasti.

Vjerujem zato da ste u odgovoru na Vaše pitanje prepoznali sistematičnu posvećenost Vlade u ovoj oblasti, koja, vjerujem, mora generisati željeni rezultat u dogledno vrijeme. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 14:57:43)

Hvala, predsjedniče Vlade.  
Komentar, poslanik Nišavić. Izvolite.

RADOSAV NIŠAVIĆ (27.06.16 14:57:49)

Gospodine premijeru, ne sporim ništa od tog što ste mi dali odgovorom, ali postavljam pitanje - Da li je to i bilo dovoljno? Nije samo problem crngorskog zdravstva što se nakon deset godina samostalnosti našlo na zadnjoj ljestvici u Evropi i što institucija koja je rangirala zdravstvene sisteme zemalja nije uzela, citiraću ministra, "muštuluk" ministru zdravlja, već je problem što građani gube povjerenje u zdravstveni sistem.

Da nije sve kako Vi kažete, dokaz je reagovanje, izjava ministra zdravlja, da zadnje mjesto u Evropi stvarno oslikava i stanje u našem zdravstvu. Da počnem od ulaganja u zdravstveni sistem. Prvih godina po referendumu je više ulagano nego danas. Recimo 2009. godine 5,32% od bruto društvenog proizvoda, 2014. 5,05%. Dakle, procenat najniži u Evropi, jer razvijene evropske zemlje ulažu od 8 do 12% bruto-društvenog proizvoda.

Broj ljekara u Crnoj Gori iznosi 210 na 100 hiljada stanovnika, dok u Hrvatskoj je 300 na 100 hiljada, u Bugarskoj 350, a u Njemačkoj 490 ljekara na 100 hiljada stanovnika. U odnosu na prosječnu zaradu u Crnoj Gori, izdvaja se 55% za zdravstvo, u Srbiji 70%, u Hrvatskoj 95%, u Sloveniji 115%. Ako kažete da nema novca i da se izdvaja onoliko koliko se izdvaja, demantovaću Vas podatkom da je u Crnoj Gori, prema podacima Monstata, u 2015. godini bilo zapošljeno 215 hiljada građana, prosječna bruto zarada iznosila je 726 eura, doprinosi za zdravstveno osiguranje oporezuju se po stopi 12,8% i Fond bi po tome trebalo da prihoduje 240 miliona eura, a budžet za 2016. godinu projektovan je na 181 milion. Pitam Vas šta je sa razlikom od 60 miliona.

Koliko se ulaže toliko se i troši, pa je Crna Gora i po tome zadnja u Evropi. U Crnoj Gori trošak za zdravstvene usluge izražen u dolarima je 1.018 dolara, dok je prosjek, recimo, Evropske unije 3.346 dolara. U nečemu smo i prvi, gospodine premijeru, i to nakon deset godina nezavisnosti, a to je po trošku iz svog džepa za privatne preglede - 36,6%, dok u Sloveniji građanin izdvaja 12% potrošnje iz svog džepa.

Problem sa kojim su se građani sretali a i sada se susreću je dugogodišnja nestašica lijekova i nesrazmjerno visoka cijena lijeka u privatnim apotekama u odnosu na zemlje u okruženju, dva do tri puta. Možda Vam je poznato u kakvom se stanju nalazi više od pola bolnica u Crnoj Gori kako po pitanju uslova smještaja, tako i opreme. U tako lošim uslovima prije će se zdrav čovjek razboljeti nego bolestan izliječiti.

Gospodine premijeru, ono što najviše zabrinjava je nemanje dovoljne brige i preventivnog rada za suzbijanje bolesti zavisnosti kod mladih. Zadnjih deset godina se nastavlja trend povećanja broja mladih koji u sve ranijim uzrastima počinju da uživaju drogu. Mislim da zdravstvo i društvo neopravdano zatvaraju oči pred ovim velikim problemom. Neshvatljiva je inertnost države, a posebno Odeljenja za droge koje je pri Ministarstvu zdravlja. Takođe, zabrinjavajuća je i nedovoljna briga za ljudske resurse u zdravstvu. U ovih zadnjih deset godina velik broj ljekara napustio je javno zdravstvo, otišao u privatni sektor, u inostranstvo a to se svakako odrazilo na kvalitet zdravstvene zaštite. Samo školovanje jednog specijaliste državu košta oko 100 hiljada eura. Kao primjer navešću Bijelo Polje, gdje je u zednje dvije godine...

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:01:56)

Kolega Nišaviću, dopustiću, molba ka Vama zbog racionalnosti i ograničenosti mogućnosti. Samo malo, kolega Nišaviću, sačekajmo. Potrošićemo deset sekundi, ali korisno je. Imamo ograničeno vrijeme za televizijski prenos. Zato vas sve molim za racionalnost da bismo svi dobili mogućnost da do isteka televizijskog prenosa postavimo pitanje i dobijemo odgovore. 17:30h je maksimalno do 17:45h. Hvala vam.

RADOSAV NIŠAVIĆ (27.06.16 15:02:33)

Dakle, navešću primjer Bijelog Polja gdje je u zadnje dvije godine iz te opštine otišlo deset vrsnih ljekara specijalista, a pojedina odjeljenja su pred zatvaranjem zbog nedostatka kadra. Iako izjava vašeg ministra govori o tome kakvo je stanje u zdravstvu, kako u Bijelom Polju tako na sjeveru države uopšte navodno dobro. Ne samo to, gospodine premijeru. Status ljekara u društvu pao je na nezavidan nivo, a tome ste i Vi i Vaša Vlada dosta doprinijeli.

Da bi pacijent bio zadovoljan i onaj ko mu pruža uslugu mora biti zadovoljan. To zadovoljstvo mora se izkazati osjećajem vrednovanja u društvu, uvažavanja i poštovanja godina i godina uloženi u sticanje znanja i vještina, poštovanja humanog i napornog rada.

Gospodine premijeru, za neki hrabri i humani podvig, kao što je, recimo, spasavanje davljenika iz nabujale rijeke društvo se sa pravom oduži nagradom za taj hrabri čin. A što ljekari svakodnevno spašavaju ljudske živote, to ostaje neprimijećeno jer se dešava svakodnevno a i u obavezi je njihove struke. Kad ljekari zatraže da budu pristojno nagrađani platom, da se izjednače sa ljudima istog nivoa kvalifikacija, nailazi se na nerazumijevanje Vas i Vaše Vlade. Više boli nepravda od nemanja.

Na kraju, gospodine premijeru, Vaša izjava dva puta izrečena sa govornice u Skupštini upućena ljekarskoj profesiji da ljekari svojim radom ne zaslužuju ni platu koju primaju duboko je uvrijedila svakog ljekara koji savjesno i u prethodno navedenim uslovima obavlja svoj teški i humani posao, no možda je i to rezultat desetogodišnje samostalnosti. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:04:25)

Hvala, kolega Nišaviću.

Predsjednik Vlade, odgovor na komentar.

Izvolite, predsjedniče.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 15:07:35)

Poslaniče Nišaviću, to svakako nije posljedica desetogodišnje samostalnosti Crne Gore, nego je posljedica pogrešne pretpostavljam namjerno interpretirane moje izjave. Ne mogu da se nikako sjetim takve izjave kako ste je Vi sad interpretirali. Naravno, sjećam se da smo ovdje više puta govorili čini mi se kroz polemiku sa poslanikom Bralićem, ali takvu ocjenu siguran sam da nijesam saopštio. Kazao sam tada i sada ću ponoviti da vjerujem da u crnogorskom zdravstvu, kao i u svim sferama rada u Crnoj Gori, postoji najveći broj veoma odgovornih, veoma profesionalnih, veoma predanih ljudi, ali da svakako i u zdravstvu kao i u drugim oblastima postoje ljudi koji ruže ugled profesije. Ovdje smo poslanik Bralić i ja razgovarali o tome šta je to što treba uraditi da bismo mogli da doprinesemo bolje ugledu ljekarske profesije u društvu i kazao sam naravno to je važno pitanje, ali ne mislim da je primarna adresa na koje ga treba adresirati Vladi.

Dakle, mislim, da prije svega, ljekarska struka u okviru svojih asocijacija mora porazgovarati o tome šta se dogodilo u međuvremenu, a ja ću posjetiti one koji imaju makar malo političkog sjećanja na neko ne tako davno političko vrijeme u Crnoj Gori. Kada smo ovdje prije desetak ili 15 godina sastavljali poslaničke liste i pripremali se za izbore, imali smo problem da su, recimo, kod najveće partije na čijem se čelu sada nalazim gotovo polovinu poslaničkih kandidata činili ljekari. Nismo to radili slučajno, nego smo radili zbog uvjerenja da su to najuglednije ličnosti u sredinama u kojima žive i rade. Da li se nešto u međuvremenu promijenilo, ne želim da izričem sud. Tada sam samo sugerisao da bi dobro bilo pogledati šta se sve događa i u toj oblasti da bismo eventualno otklonili one natruhe koje mogu pasti na ovu časnu profesiju i na ljude koji se njom vrlo odgovorno i posvećeno bave.

Dozvolite samo dva komentara na ono što je predmet Vašeg osnovnog pitanja.

Prvo je da li mi u društvu dovoljno izdvajamo za zdravstvo - već sam kazao. Izdvajamo više nego što se izdvaja u Srbiji i u Makedoniji, ali značajno manje nego što se izdvaja u Sloveniji i Hrvatskoj. Ali znate, to je pitanje o kojem treba da razgovaramo u ovom Parlamentu. Ja tako zamišljam Premijerski sat. Ako zajedno u Parlamentu procjenjujemo da je pitanje zdravstvene zaštite tako presudno važno za kvalitet života ljudi koji su nas birali da budemo njihovi predstavnici u ovom Parlamentu, to je tema makar tri premijerska sata, da samo o tome razgovaramo i da dođemo do zaključka da li treba da izdvojimo više za zdravstvenu zaštitu. I, ako treba da izdvojimo više, nauštrb čega. Jer ne možemo istovremeno proklamovati da izdvajamo za zdravstvenu zaštitu, a na drugoj strani donositi zakone s prstom na čelu u kojima se utvrđuje

nova socijalna prava, kojima iz budžeta otimamo po 50, 60 miliona na godišnjem nivou, a istovremeno na taj način destimulišemo ljude da razmišljaju o tome da svoju egzistenciju zasnivaju na svom radu. Jer, nakon takvog jednog zakonskog rješenja usvojenog u ovom Parlamentu, uprkos Vladi, došlo je do napuštanja radnog mjesta od strane pet, šest hiljada zaposlenih u Crnoj Gori, njihovog seljenja na biro i njihovog priključivanja na infuziju budžeta tešku 50, 60 miliona godišnje.

Dakle, umjesto toga mislim da je potrebno da razgovaramo šta su to prioritete državne politike. Ja ću se sa Vama rado unaprijed složiti da je jedan od najvažnijih prioriteta unapređenja zdravstvene zaštite. Mi treba da vidimo da li to unapređenje možemo obezbijediti i novim izdvajanjima iz društvenog proizvoda Crne Gore za tu zdravstvenu zaštitu. Ali, o tome moramo razgovarati ovdje, a ne to pitanje adresirati Vladi. To je pitanje zakona, to je pitanje iz parlamentarne nadležnosti.

Drugo, vrlo kratko, s pravom potencirate pitanje narasle narkomanije, prosto kao jednog globalnog fenomena koji nije karakteristika Crne Gore, nego je karakteristika svih društava, uključujući i društva na ovom nivou razvijenosti na kojem je crnogorsko danas. Ali, ne mislim da je to primarno pitanje zdravstvene zaštite. Kada dođe do tog aspekta, dakle tretmana tog problema od strane zdravstvenih ustanova, tada je već kasno. Ja mislim da je to prethodno pitanje mnogih drugih institucija u jednoj državi. Slažem se sa Vama da treba da razgovaramo o tome da li smo sve uradili da preduprijedimo nastanak problema kojeg onda tretiraju zdravstvene ustanove. Nije da baš nije urađeno. Posjetiću Vas da su mnoge ustanove u međuvremenu formirane koje se pojačano bave tim problemom, ali mogu se potpuno složiti sa Vama da taj problem i dalje zaslužuje pojačanu pažnju Parlamenta i svih društvenih struktura Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:09:44)

Hvala predsjedniku Vlade.

Mislim da smo bili dovoljno tolerantni i po pitanju vremena i po pitanju svega.

Hvala, kolega Nišaviću, na razumijevanju.

Idemo na sljedećeg govornika. Riječ ima poslanik Ranko Krivokapić u ime Kluba Socijaldemokratske partije. Kolega Nišaviću, mislim da zloupotrebljavate moju tolerantnost vezano za Vaše prekoračenje koje je bilo duplo.

Ja kažem mislim. Daću Vam, stariji ste kolega od mene, ljekar ste, ali Vam kažem da zloupotrebljavate tolerantnost. Duplo ste prekoračili vrijeme i mislim da smo se razjasnili. Nemate pravo. Imate pravo na proceduru ali čini mi se da smo se razjasnili, čini mi se da smo bili dovoljno tolerantni sa svake strane.

Hvala Vam.

Evo tu je Vaš kolega Damjanović.

Izvolite, kolega Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (27.06.16 15:10:36)

Hvala, predsjedniče Pajoviću.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, predsjedniče, članovi Vlade,

Uz izvinjenje kolegi Krivokapiću, ja ću se baviti procedurom vezano za rad na sjednici, pa se obraćam Vama. Pošto ste sada maloprije rekli da pokušamo da ubrzamo rad tokom dana zbog TV prenosa, da li će se nakon postavljanja pitanja na Premijerskom satu, pristupiti eventualnom glasanju oko tačaka koje su raspravljene na prethodnoj sjednici i da li ćemo dobiti informaciju koje su to tačke ako će se glasati, da bismo znali da se pripremimo za rad?

DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:11:16)

Hvala Vam, kolega Damjanoviću, za poštovanje procedure. Dakle, mi ćemo dati pauzu pola

sata nakon završetka Premijerskog sata. Obavićemo konsultaciju i vidjeti da li ćemo uopšte ići danas u proces glasanja, napominjem, zbog ograničenog televizijskog prenosa. U svakom slučaju, hvala Vam na i sugestiji i pitanju. Vjerujem da je svrsishodno za sve nas.

Riječ ima poslanik Ranko Krivokapić u ime Kluba poslanika Socijaldemokratske partije. Izvolite, poslaniče Krivokapiću.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.16 15:11:45)

Poštovane kolege, poštovani članovi Vlade,

Evo kolega Šabović nije uspio prošli put da dođe da pita, pa sam ja bolje sreće da mogu da pitam. Za sve postoji prvi put. Najčešće loše stvari se po prvi put se dešavaju u Parlamentu, ali idemo dalje.

Postavio sam konstataciju, nisam postavio pitanje premijeru. Politika ima tu manu da treba dugo vremena da se vidi dobro i loše. Nažalost, opasnost je kada treba dugo vremena da se vidi loše. Za dobro i kad ne vidite - ono je tu. I trebalo je naravno da se zatvori krug od devedesetih godina kada se jedan kandidat kvalifikovao sa sloganom "Crna Gora kao Monako", da bi došao do premijera koji je to utvrdio tri decenije poslije. Tada je to, što bi Mars rekao, bilo ponavljanje istorije u vremenu tragedije, bratoubilačkih ratova na prostorima Jugoslavije, a sada je to već farsa. Jer, ta farsa traje 30 godina. Treba biti dobro van realnosti pa reći da Crna Gora može stati uz rame sa kneževinom Monako i sa Monte Karlom. Van realnosti je u brojevima. Društveni proizvod po glavi stanovnika u Monaku je 180 hiljada dolara, najveći u svijetu. Crna Gora je na sedam hiljada. Oni nemaju dug, a mi smo dužni 70, 80, sa perspektivom 100% GDP-a. Oni imaju 50 hiljada zaposlenih, a 37 hiljada stanovnika, a mi imamo 40 hiljada nezaposlenih, a 620 hiljada stanovnika plus penzionera koji su poslani tamo kao radno sposobni da bi se sakrilo i da ne bi pisalo da imamo 40% nezaposlenih. Oni imaju čak industrije više od nas nećete vjerovati. Na dva kvadratna kilometra, samo je Tivat 20 puta veći od kneževine Monako. Imaju iz industrije koliko mi iz čitavog turizma na 13 hiljada kvadratnih kilometara, samo iz industrije, i to visokotehnološke industrije. Imaju tri, četiri puta više od nas, na dva kvadratna kilometra, 20 puta manje od Tivta. I, naravno, treba izgubiti dobro kompas u politici pa to tvrditi. Meni je razumljivo kad nešto traje 30 godina i kad je silazno, što je veća negativnost, to je potrebna i veća obmana. Čak i tako neozbiljna obmana umjerena. Za nas koji smo imali privilegiju da vidimo kneževinu Monako, shvatamo zašto to tako ide. Meni je jasan i premijer. Njemu bi najviše odgovarao dio političkog sistema Monaka - da Parlament ne može da razriješi Vladu. I to je uspio - tu smo rame uz rame sa Monakom. Ovđe Parlament više ne može da razriješi Vladu. Kupite poslanike i više nemate mogućnost da razriješite Vladu. I to je premijer uspio. Naravno, odgovaralo bi da postavlja Vrhovni sud, tu je blizu. Nije sve uspio, da postavi svih pet kao u Monaku, ali primiče se tome ovako /Prekid/ Parlament mislim da će brzo postavljati i Vrhovni sud. I to kao i sve u istoriji što traje i završi se, pogotovo kad traje tri decenije. Problem je da mi zajedno vidimo kako je ići u tom pravcu đe ide Monako. Mi se obraćamo tu Monaku da nam pomogne da zaštitimo Skadarsko jezero, naš princ moli da nam daju donaciju, a onda 30 apartmana ćemo paliti na Skadarskom jezeru itd. Naravno, kad bruka krene, nema kraja. Ona je sve dublja i dublja i sve očiglednija.

Crna Gora od svog turizma je napravila to što je napravila i još nije na nivou 1987. godine. Što bi rekli, ne možemo se vratiti ni u prošlost. Poslije zemljotresa je trebalo pet godina da se oporavi naš turizam. Poslije ovih 30 godina, ko zna koliko će trebati. Zato što je u međuvremenu potrošen prostor, dobrim dijelom i Master plan koji je predviđao 110.000 kreveta da imamo za četiri godine u hotelima, mi smo gradili stotine hiljada vikend stanova, apartmana, kako god ih zvali, Hoće li imati recepciju ili neće imati recepciju, najmanje je bitno. Devastirali prostor, smanjili kapacitet za razvoj i ušli u građenje .... Crna Gora, Monte Karlo i Monako - on je na visokoj tehnologiji, koliko mi u turizmu. Nama je turizam najjača grana, a najjača grana nam je na nivou manjem od 1987. godine. I to su brojevi. Možete nacrtati što hoćete, možete ubjeđivati koga hoćete, brojevi pričaju vrlo jasno između nas i Monte Karla.

SDP zna da će morati da se napravi razvojni dogovor i da izađemo iz ovih obmana, da zajedno nađemo put iz teškog dna prema kome se kreće. Volio bih da tako vježbate lupanje kada premijer zbori, ali dobro. Razumijem da nemate tu muzičku naobrazbu, ali doće vrijeme. Nijesam

Vas čuo da ste ga prekinuli ni u jednom trenutku.

DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:17:03)

Naučio sam od Vas, poslaniče Krivokapiću.  
Privedite diskusiju kraju, poslaniče Krivokapiću. Sve je u redu, samo izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.16 15:17:12)

Vi od mene ne možete ništa naučiti. Nismo iz istog filma.

Prema tome, nas čeka to. Da se dogovorimo kako ćemo iz ove priče "Crna Gora kao Monako" Bora Miranovića, koji živi u Americi, nije mogao ni ostati u ovoj zemlji da živi, i premijeru je priča Crna Gora kao Monako, stati na loptu i krenuti da se vadimo. Da se vratimo makar u 1987. u turizmu. A u visokim tehnologijama i ostalome otom - potom. Trebaće nam i vremena, i ljudi, i mnogo čega drugoga.

Hvala Vam na ovih trideset sekundi.

DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:17:46)

Hvala, poslaniče Krivokapiću.  
Premijer Đukanović, odgovor. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 15:18:00)

Poslaniče Krivokapiću,

Kontekst u kome sam napravio poređenje Crne Gore sa Monte Karlom, odnosno Sen Tropeom jasno upućuje da je u pitanju ubjedljiva ilustracija strateškog koncepta i objašnjenje utemeljenosti našeg razvojnog optimizma kada je riječ o turističkoj perspektivi Crne Gore. Monte Karlo i Sen Trope je prepoznatljiva turistička destinacija predstavljaju paradigmu dometa koje je moguće postići dobro osmišljenom valorizacijom prirodnih resursa, utemeljenoj filozofiji održivog razvoja oslonjenoj na fiskalne i na drugi podsticaj kao izraz jasne i odlučne vizije razvoja jedne zajednice, uz podrazumijevajuće umijeće promocije svojih specifičnih vrijednosti.

Dakle, kako god definisali kriterijume poređenja, kada je riječ o prirodnim potencijalima, smatram nespornim da Crna Gora ili uže gledano njeno primorje ni u čemu ne zaostaje za korespondentnim vrijednostima pomenutih destinacija. Za ostalo što treba da omogući adekvatno valorizovanje tih potencijala nalik nivou Monte Karla potrebno je, prije svega, znanje i vrijeme. Važnost vremena je lakše razumjeti jer nezavino od oblasti u kojoj želimo stvoriti neku vrhunsku trajnu vrijednost, znamo da to nije moguće preko noći bez sistematskog, kompetentnog predanog rada u više generacija. A kada je znanje u pitanju, smatram važnim da naglasim neophodnost multidisciplinarnog pristupa savršene kompetentnosti i iskustva, bez čega nije moguće ostvariti takve najambicioznije ciljeve. Dakle, važno je imati jasnu projekciju valorizacije turističkog potencijala, prethodno svakako jasnu strategiju ekonomskog i društvenog razvoja države. Takođe, sposobnost društva, materijalnu i stručnu, da obezbijedi sve logističke pretpostavke i sve komplementarne aspekte takvog projekta. Recimo, od dostupnosti do arhitekture i kulturne ponude, a važnije od svega prethodno pomenutog je imati nepokolebljivu viziju i odlučnost donosioca državnih odluka da zajednicu na čijem su čelu povedu putem takvog razvoja. Poznato je od ranije da vjerujem da uprkos nepotrebним zastoјima izazvanim destrukcijom unutar političkog sistema u državi, Crna Gora ima znanja, energije i mogućnosti da izuzetne prirodne predispozicije za razvoj turizma najvišeg nivoa adekvatno valorizuje i u dogledno vrijeme se kvalitetno pozicionira na mapi evropske turističke ponude.

Naime, ne jednom u ovom Parlamentu sam govorio da je za početak najvažnije da što više

ljudi u našoj državi, a donosioci državnih odluka bezuslovno, shvate da Crna Gora nema dovoljno prostora da bi mogla nastaviti putem izgradnje prosječne ili tek jedne od turističkih destinacija u našem regionu. Lako je zaključiti da turistička privreda u takvom konceptu razvoja ne bi mogla u potrebnoj mjeri biti oslonac društvenog razvoja naše države, koja pretenduje da svojim građanima u dogledno vrijeme obezbijedi evropski kvalitet života, čak ni uz skladan disperzivan privredni razvoj ostalih djelatnosti. Ali, važnije od toga je shvatiti da takav koncept ne bi bio adekvatan, da bi predstavljao neodgovornu potrošnju ne prosječnih, nego izuzetnih razvojnih potencijala u turizmu. Da ovo nije tek subjektivna percepcija čovjeka koji je po funkciji ili iz bilo kog drugog razloga pristrasan, govori iskustvo sada već cjelokupnog crnogorskog društva iz odnosa sa najrenomiranijim stranim investitorima.

Dakle, nije predsjednik Vlade proglasio Porto Montenegro najboljom marinom za mega jahte na Mediteranu, niti je odlučio da se prvi one and only radi u Kumboru, ili drugi po redu evropski ridžnt u Tivtu. Nije ni investicija na Lušnici vrijedna preko milijardu eura samo lijepa priča zanosvana na zavodljivoj projektnoj dokumentaciji. Realizuje se. Nije ni Sveti Stefan fikcija, nego već duže od pola vijeka turistički brend Crne Gore, regiona i Evrope. I da ne nabrajam. To što je izgrađeno ili se gradi takvog nivoa i sve ono za čim već iskazuju interesovanje najrenomiranijih svjetski investitori potvrđuje da poređenja koja sam saopštio u datom kontekstu nijesu ni najmanje stvar patriotskog romantizma.

Takođe, htio bih da ovim povodom podsjetim da pretpostavke za dostizanje ove vizije već realizujemo. Opredjeljenje da krenemo u izgradnju auto-puta, kao i niz drugih kapitalnih investicija, podstaknuto je upravo sviješću o njihovom značaju za razvoj turizma kao strateškog pravca razvoja. U ovom trenutku posebno smo udubljeni u temu lakše aviodostupnosti Crne Gore, koju ćemo obezbijediti razvojem aerodromskih kapaciteta, otvaranjem dodatnih direktnih avio linija, dovođenjem novih renomiranih prevoznika. Na tom fonu je i nastojanje da se unaprijedi željeznička infrastruktura, prvenstveno na pruži Beograd-Bar, i realizuju drugi infrastrukturni projekti, kao i naša uključenost u sve regionalne razvoje i inicijative koje povećavaju interesovanje za Crnu Goru, kao perspektivnu zonu na investicionoj turističkoj mapi.

Takođe, treba uočiti da pored potencijala obale koji su apsolutno uporedivi i sa Monte Karlom i sa Azurnom obalom, Crna Gora ima ozbiljne komperativne prednosti. Blizina netaknutog planinskog područja, riječnih kanjona, jezera faktori su koji otvaraju izuzetne mogućnosti za još konkurentniju i sadržajniju turističku ponudu.

Uostalom, Crnu Goru sa Monte Karlom godinama upoređuju mnogobrojni prestižni inostrani mediji, ne samo predsjednik Vlade Crne Gore. Tako ugledni njemački "Di vel" o Crnoj Gori govori kao o Monte Karlu Jadrana. "Al Jazeera" najljepšu destinaciju za mega jahte na Jadranu Porto Montenegro opisuje kao balkanski Monte Karlo, dok britanski "Daily Mail" piše o Crnoj Gori kao ekskluzivnoj turističkoj destinaciji, a luksuznu tivatsku marinu upoređuje sa Monte Karlom i Sen Tropeom.

Siguran sam da vam je potpuno jasno da paralelu između Crne Gore i Monte Karla ili Sen Tropea nijesam uspostavio da bih političkom manipulacijom pokušao uporediti standard građana ovih zemalja ili turističkih regija. Takvu manipulaciju pokušavate Vi artikulacijom pitanja i njegovim obrazloženjem. Ali kada ste to već učinili, podsjetili ste me da potenciram. Moramo još odlučnije nastaviti da realizujemo viziju Crne Gore kao jedne od najkvalitetnijih turističkih destinacija Evrope ravne Monte Karlu ili Sen Tropeu. Tako ćemo mnogo brže ostvariti i ono što nam je najvažniji cilj, rastući životni standard građana i novi kvalitet njihovog života, po uzoru na standard razvijene Evrope 21. vijeka. Početne korake smo već napravili. Jedan od bitnih je da smo sa mjesta donošenja najvažnijih razvojnih odluka eliminisali činioce višegodišnje opstrukcije tom procesu. Danas, nakon tri godine usporavanja, pa i politički inspirisanog zastoja u ostvarivanju ove vizije mogućim tempom, Parlament Crne Gore i Vlada imaju sve uslove za donošenje odgovornih i optimalnih odluka koje će doprinijeti dinamičnom turističkom, ekonomskom i ukupnom društvenom razvoju naše zajednice. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:24:49)

Hvala.

Komentar, poslanik Ranko Krivokapić. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.16 15:24:54)

Pa, dobro, to što nemate odgovor, je odgovor. Mogli ste uporediti sa Monte Karlom i posumi za pranje novca jer je Monte Karlo imao problem sa sumom za pranje novca 2009. godine dok nije uveo standarde. Mogli ste i po tome biti Monte Karlo. Naravno, mogli ste, i to piše u izvještaju, ono što imate problem su činjenice. Ovdje je Parlament morao donijeti studiju da nije zaustavio nijedan vaš tzv. projekat, a govorili ste da je uvedena diktatura i zastoj razvoja. Ali, kada čovjek nema rezultate, a vi bježite od odgovornosti redom, bježali ste od Dubrovnika, sada ste se šetili da se izvinite. Nikada da priznate da ste odgovorni za nešto, uvijek je neko kriv, tada Milošević, pa poslije Koštunica. Sada vam je kriv Parlament i SDP da vas je zaustavio u razvoju, vi ste samo neuspješan premijer. Vi ste samo neuspješni. I ono što sam Vam rekao još oko KAP-a - neznanje ili korupcija. KAP je koštao vaše pameti 130 miliona građane Crne Gore. To je čitav jedan zdravstveni fond tada bio. Ima li države da je nekom poklonila 130 miliona i to jednom od najbogatijih ljudi na svijetu u tom trenutku, ruskom oligarhu? Nema. Vi ste mu poklonili 130 miliona. I nećete reći da ste krivi. Nijeste rekli - žao mi je. Vaš potpredsjednik je rekao da je iznio oko 500 miliona iz zemlje. Ja sam rekao 800. Ok, priznajem da je on možda bliži vama bio, pa zna da je to 500. I to su vaši neuspjesi.

U turizmu je Budva mjera vašeg razvoja. Rame uz rame Budva pokazuje. Vaš nekadašnji ministar je rekao da je Budva devastirana, da ne upotrijebim goru riječ, uništena. Mislim da sam ga skoro citirao. To je vaš bivši ministar turizma, ne ja, sedi ispred mene. To su dijagnoze. Ono što vi znate da radite jeste da bježite od odgovornosti. To je mjera neodgovornih politika. To je problem demokratije. Naravno, 30 godina bez odgovornosti je problem, bilo ko da je. Vi ili ja, nebitno je ko je od nas dvojice samo što ja znam što je odgovornost jer sam malo politike naučio i tamo će ima odgovornosti. Vi ste učili politiku od onih tokom rata će nema odgovornosti. Ljudski je ako nije bar politički snositi odgovornost za ono što radite. Kada ste stali iza KAP-a, trebali ste reći - tačno je, pogriješio sam. Koštalo nas je stotine miliona, 130 miliona garancija smo u kešu platili, koštalo nas je uništenja aluminijumske industrije i koštalo nas je bruke arbitraže. To ste trebali reći. To su brojevi, a ne žalite se kao Kalimero - Parlament mi je kriv što nisam prodao plažu Arapima da izgrade 100 soba i 200 apartmana. To je junaštvo u turizmu.

Budva je mjera vašeg razvoja ne samo turističkog, nego i političkog. To je mjera rame uz rame će možete stati. Ostalo vam je rame na vrlo problematičnom nivou i nemojte kriviti nikoga. Podnesite odgovornost za ono što ste radili. Što je dobro recite, ja ću Vam to priznati, čak ću i /Prekid/ što ste uradili pošto ste Vi to možda zaboravili pričajući o obmanama, ali ne mogu dozvoliti da ovi građani misle da smo nešto što nijesmo. Tačno je, došao sam iz tog biznisa malo prije Vas, Porto Montenegro je odličan posao jer je izrekamirao Crnu Goru, ali je najjeftinija marina na Mediteranu, jedina marina će možete da kupite vezove tako dugo. Hajde zakupite Monte Karlo na 30 godina vez, će imate toliko donacija za gorivo, pa i ja ću vas hvaliti kada budem imao jahtu i reći da je to najbolja marina na Mediteranu, najjeftinije gorivo, najjeftiniji je vez i mogu ga dobiti na 30 godina. To je mjera za šta ću vas hvaliti. Ko vas neće hvaliti kada mu darujete. Zašto darujete, to je pitanje druge vrste. Zašto se nama novac vraća kao nečiji drugi, ali je to je pitanje drugih vrsta. To je pitanje iznošenja kapitala iz Crne Gore, to je samo deset godina preko dvije i po milijarde nezakonitog, sada već i Centralna banka kaže da se više odliva nego što dolazi u Crnu Goru. To je ozbiljna priča.

Etiketiranje da je neko zaustavio vašu viziju razvoja, ona govori da ste trebali imati 110.000 kreveta, a ne ja, to je vaša vizija usvojena na Vladi, vi ste za 40.000 i to kakvih, a zato ste uspjeli da napravite apartmane i treba, kako ste danas najavili, da legalizujete svu tu bruku što je izgrađena i uništen prostor. Samo vam treba zakon da to provučete kroz ovaj protočni bojler od parlamenta do izbora, a da se mi onda o jadu zabavimo da poništavamo takve zvekovke poslije vas. Ali, ok. Izvolite.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:29:26)



Hvala, poslaniče Krivokapiću.  
Predsjednik Vlade, odgovor na komentar.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 15:29:36)

Dakle, razumjeli smo, problem je u Vašoj nedovoljnoj pažnji tokom dugog mandata predsjednika Parlamenta i u tome što sada nemate onu ulogu koju biste Vi željeli u Parlamentu zbog čega je on postao, kako kažete, protočni bojler koji kompromituje ovu državu. Razumio sam i drugo, da je dobro da niste bili u Monte Karlu, jer da ste bili tamo, sigurno bi ste spriječili razvoj koji je zasnovan kao i u Crnoj Gori na pranju novca. Ne, ne, ali da niste bili odgovorni u vođenju politike Monte Karla jer je očigledno i Monte Karlo neđe grdno omanuo perući novac, a nije imao nekog nalik Vama ko bi to prepoznao, zaustavio i spriječio tu bruku i spriječio ovaj razvoj.

To što je Parlament donio studiju kojom je pokušao da opere svoju savjest od onoga u šta ste ga Vi uveli, vjerujte mi nema nikakve vrijednosti. Ne znači ništa drugo do to. Dakle, nakon što ste postali svjesni i nakon što sam Vas na to podsjetio, da to nije pitanje političke nego i krivične odgovornosti, onda ste krenuli sa izradom studije u Parlamentu da bi dokazali da Parlament nije zaustavio razvoj. Nije, gospodine Krivokapiću, Parlament. Preciznije, uradio je to predsjednik Parlamenta, tj. Vi, ne sprečavajući, kako kažete, prodaju jedne plaže, nego sprečavajući investitora br. 1 u svijetu da uđe u Crnu Goru. To ste vi uradili. Koliko god izradili studije kojima ćete negirati odgovornost za to, to će Vas pratiti tokom vaše političke i radne karijere.

Da li imam rezultata ili nemam, znate, ne pada mi na pamet s Vama da se prepucavam uopšte oko toga. Meni ne pada na pamet ni da kažem da sam na pravoj strani istorije, bez obzira što me u kontinuitetu podržava 40% ljudi u Crnoj Gori. Vama se nije oko namrdilo da saopštite da ste na pravoj strani istorije sa 3% podrške. Jako je zanimljivo svrstati 97% Crne Gore na krivu stranu istorije. Dakle, da li imam rezultate ili nemam, znate, ja bih umjesto sada objašnjavanja Vama mogao najlakše podsjetiti na ono što ste Vi govorili o politici Vlade dok sam se nalazio na njenom čelu i dok Vi niste poželjeli da blagovremeno promijenite stranu, doprinesete rušenju te Vlade i sebe zapišete u istorijskoj ulozi u Crnoj Gori u demokratizaciji, kakvom Vi inače smatrate smjenu aktuelne Vlade koja je dobila regularnu podršku na demokratskim izborima u Crnoj Gori.

Ko je od nas nešto uradio ili nije uradio, o tome sude građani. Evo nekoliko mjeseca, pa ćemo da vidimo gdje ćete biti Vi, a gdje ću biti ja, ako i nakon toga ne uslijedi ona tradicionalna Medojevićevska optužba da je u ovoj državi sve pokradeno počev od izbora.

I, finalno, oko KAP-a smo više puta razgovarali. Pokušavate uporno da manipulišete kako je neko nekome poklonio 130 miliona. Ne, ne i po hiljadu puta ne. Date su državne garancije crnogorskom preduzeću u kojem rade Crnogorci, a ne gosti sa Marsa. Zahvaljujući toj podršci su oni opstali. Zahvaljujući toj podršci je danas imovina opet stavljena u funkciju. Zahvaljujući toj podršci danas se i dalje u tom preduzeću stvara godišnje sto miliona eura društvenog proizvoda u Crnoj Gori. Prema tome, ne prolazi manipulacija. Vi biste sada htjeli da dočarate kako je neko nekome dao 130 miliona, ovaj to stavio u džak, pobjegao, a naravno ovaj koji mu je dao odmah dotrčao za njim da to neđe podijele na egzotičnoj destinaciji. Gluposti. Dajte, ozbiljni smo ljudi, ne bavite se time.

Nijesam nigdje registrovao ni to što ste pokušali da podmetnete u svom komentaru nekadašnjem potpredsjedniku Demokratske partije socijalista i potpredsjedniku Vlade Crne Gore gospodinu Maroviću da je on rekao da je iznio 500 miliona.

/Upadica/

Završavam. Znači, uvažavajući Vaše iskustvo iz rada u marini, odnosno Luci Kotor, Vi ste ovdje kazali da, jedna od elemenata formule prestižnosti Porto Montenegro, ali sam razmio da ste to saopštili u formi kritike, što je ovdje moguće duže zakupiti vez nego u Monte Karlu. To je valjda, valjda poslovna strategija onih koji su uložili svoj novac tu. Oni žele da budu prestižniji od Monte Karla. Nećemo ih zato valjda optuživati, niti ćemo im mi sugerisati poslovnu politiku.

Dakle, moramo da naučimo upravo od njih kako su to oni uspjeli da pored već postojećih i razvijenih marinskih kapaciteta na Mediteranu za kratko vrijeme budu broj jedan. E, ako budemo tu filozofiju slijedili, onda ćemo imati i najbolje hotele.

U Monte Karlu je, ako se ne varam, ukupno pet hotela sa pet zvjezdica. Prema tome, nije to nešto što je nedostižno. Dakle, 17, 18 ili 20 hotela, više nije važno, ali pet sa pet zvjezdica.

Prema tome, da li je to dostižno u Crnoj Gori? Apsolutno je dostižno. Moramo samo mi koji sjedimo ovdje, koji smo donosioci odluka u to vjerovati i moramo predano raditi. Ubijeđen sam da ako budemo nastavili da predano radimo onim sada simbolima takve elitne turističke destinacije kakva može biti Crna Gora, iz dana u dan će se pridruživati novi objekti koji će zaokružiti sliku Crne Gore kao visokokvalitetne turističke destinacije u Evropi. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:35:46)

Hvala, predsjedniče Vlade.  
Izvolite. Imate pravo na proceduru.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.16 15:35:54)

Naravno, čuli ste potpredsjednika Vlade da je govorio riječ koja je nedozvoljena Poslovníkom sa mjesta, ili ga niste čuli?

Rekao je, po onoj narodnoj, samo o sebi.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:36:04)

Rekao je, to što je rekao. Ja sam čuo i Vas da se ovdje kupuju poslanici, da smo mi protočni bojler, pa dozvolite mi da...

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.16 15:36:22)

Kažite mi dje je to zabranjeno Poslovníkom?

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:36:25)

Dobro, sve je u redu.  
Poslaniče Krivokapiću, samo mi se obratite zbog čega se ste se javili.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.16 15:36:29)

Zbog riječi koja je zabranjena Poslovníkom - "lažeš". Zbog toga.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:36:33)

Hvala, poslaniče Krivokapiću, na intervenciji.  
Riječ ima poslanica Azra Jasavić u ime Kluba Pozitivne Crne Gore.  
Izvolite, kolegínice Jasavić.

AZRA JASAVIĆ (27.06.16 15:36:45)

Uvaženi predsjedniče Parlamenta, uvažene kolegínice i kolege, poštovani gospodine

Đukanoviću sa ministrima i saradnicima,

Moje pitanje se odnosi na iseljenike: Šta Vlada radi i šta će raditi na poboljšanju statusa naše dijasporu u zemljama u kojima oni žive i rade?

Problem iseljavanja iz Crne Gore je viševjekovan. Ovaj problem možemo rješavati ako budemo bolje društvo, koje mogu stvarati kvalitetni, sposobni, odgovorni, kompetentni, jednostavno - dobri ljudi koji su nam potrebni. A dobri su oni koji imaju karakter, koji se ne mijenjaju, smjene na uštap, kako im vjetrovi duvaju vezano za njihove lične interese. To mogu da rade oni koji sebe mogu da nazovu državnicima. Državnici misle na budućnost, a političari na izbore i lične, odnosno partijske interese. Takvih je ovdje dosta iako smo vjerovali neki od nas da pred sobom imamo državnike. Nažalost, dokazuje se da vrijeme zaista jeste majstorsko rešeto i da kad je bruka, velika onda je ona sve dublja i dublja i sve veća i veća. I istina je da se samo vremenom vidi ko jeste kvalitet, a ko nije. Tu se potpuno slažem sa kolegama koje su govorili.

Ako smo bolji i ozbiljniji, konkurentniji, naša stvarnost mijenjaće se na bolje. Zato odgovorni ljudi moraju ulagati napore da oni neozbiljni i neodgovorni, a vrlo ambiciozni ne budu u prilici da bez suda sude, čime bi dublje utabali davno utrti put da Crna Gora bude zemlja iz koje se radije odlazi nego ostaje ili dolazi.

Taj put iseljavanja iz Crne Gore moramo zaustaviti, a dva su načina da uspijemo. Prvi je da omogućimo pravdu za sve koje nema bez fer i poštenih izbora. Drugi je da omogućimo radna mjesta za sve nas kojih neće biti bez vladavine prava, bez znanja i bez obrazovanja.

I jedan i drugi način traže rad, posvećenost i odricanje. Oni koji to mogu, neka se uključe; oni koji to ne mogu, neka ne smetaju.

Zašto je potrebno da od Crne Gore izgradimo zemlju u kojoj se ostaje, a ne odlazi? Zato što mi našoj djeci ne ostavljamo samo kuće, vile, stanove, zlatnike, ono što smo naslijedili, ono što smo stvorili, već im ostavljamo nešto mnogo svetije, nešto što ne mogu kupiti, nešto što se ne poklanja već stiče, nešto što nigdje na svijetu ne mogu naći, nešto što stanjuje u našim srcima i dušama. Mi im ostavljamo ono što su naši preci ostavili nama. Ostavljamo im domovinu, koja je svakom zdravomislećem čovjeku sveta i jedna jedina. Mi moramo našoj djeci ostaviti bolju Crnu Goru od one koju su nama ostavili, snažniju, pravedniju, organizovaniju, plemenitiju, konkurentniju, tolerantniju, bogatiju. Crnu Goru koja neće nekom biti majka, a nekom maćeha. Crnu Goru iz koje se ne odlazi, već ostaje i stvara. Samo takva Crna Gora može iskreno brinuti o svim njenim građanima gdje god se oni nalaze - od Južne i Sjeverne Amerike, SAD-a, Argentine, Bolivije, Čilea, Paragvaja, gdje se naša dijaspora već dugo nalazi, imamo tamo čak petu generaciju. Preko Srbije, Turske, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Albanije, Kanade i širom svijeta.

Iz Crne Gore su se iseljavali iz ekonomskih, ali i ne manje iz političkih razloga. Naša viševjekovna sirotinja i politička nestabilnost usloveli su iseljavanje predaka današnjih Perovaca sredinom 17 vijeka, u Peroj kod Istre, koji su jedni od rijetkih koji su sačuvali običaje, vjeru i pismo skoro tri i po vijeka, što je rijetkost i za poštovanje. To se ne dešava sa ostalom dijasporom.

I pored činjenice da je vladika Petar I Petrović Njegoš donio krompir u Crnu Goru, čime je glad ublažena, iseljavanja traju i u 18. i 19. vijeku. U potrazi za boljim životom najveća iseljavanja našeg stanovništva su bila vremenom prema Srbiji. Međunarodnim priznanjem Crne Gore 1878. zemlja se teritorijalno proširila, izašla na more, brzo privredno i svakako razvijala. Ali, u tom periodu iz političkih razloga i pravne nesigurnosti dolazi do masovnog iseljavanja muslimana Bošnjaka iz novooslobođenih krajeva Nikšića, Spuža, Podgorice, Bara, Ulcinja i Kolašina. Na taj način zemlja ostaje bez ogromnog ljudskog potencijala.

U nastavku ću govoriti o drugim stvarima koje je važno ovdje da pomenemo. Hvala.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:41:50)

Hvala, poslanice Jasavić.

Predsjednik Vlade, odgovor na pitanje poslanice Jasavić.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 15:41:56)

Poštovana poslanice Jasavić, zahvaljujem Vam za ovo izuzetno važnom pitanju.

Briga o iseljeništvu jedan je od prioriteta unutrašnje i vanjske politike Crne Gore. Nakon obnove nezavisnosti naše države, uočena je potreba da se pitanje saradnje sa iseljenicima sistemski uredi, da se prilagodi novoj realnosti i potrebama kako Crne Gore, tako i njenih iseljenika. 20. decembra 2010. godine Vlada je usvojila Strategiju saradnje sa dijasporom, kao i Akcioni plan za njenu implementaciju. Strategijom, kao prvim takvim dokumentom na temu odnosa matične zemlje sa iseljenicima, između ostalog, definisani su prioritetni ciljevi, nosioci poslova i aktivnosti kojima će se stvoriti neophodne pretpostavke za sistemsko i kvalitativno unapređenje saradnje sa dijasporom.

Najznačajnije aktivnosti predviđene Strategijom podrazumijevale su stvaranje i jačanje normativnog i institucionalnog okvira za uspješno obavljanje ovog važnog državnog posla. Institucionalni okvir je suštinski unaprijeđen transformacijom ranijeg Centra za iseljenike u Upravu za dijasporu 1. oktobra 2013. godine, čime je pitanje iseljeničke populacije institucionalno podignuto na viši nivo u okviru Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija.

Uprava za dijasporu je institucija čija je isključiva djelatnost saradnja sa iseljenicima. Ona se, kao koordinator i posrednik prema relevantnim institucijama, stara o zaštiti prava i interesa iseljenika, o očuvanju kulturnog i državnog identiteta i jačanju obrazovne i sportske saradnje, informisanju i povezivanju, kao i unapređenju privrednog partnerstva. To je prva državna adresa kojoj se obraćaju naša iseljenička udruženja u svakodnevnoj komunikaciji.

Skupština Crne Gore je 31. jula 2015. usvojila Zakon o saradnji sa iseljenicima, prvi zakon u domaćem pravnom poretku koji tretira ovu problematiku. Ovim propisom stvoren je osnov za formiranje Savjeta za saradnju sa iseljenicima, kao savjetodavnog tijela Vlade u čijem sastavu će biti predstavnici iseljenika, kao i istaknute ličnosti koje su se afirmisale na polju saradnje sa iseljeništvom i na promociji Crne Gore u inostranstvu. U toku je proces izbora i imenovanja članova Savjeta. Vjerujem da će njegovo prvo zasijedanje u punom sastavu biti organizovano do kraja ove godine. Istim zakonom ustanovljena je manifestacija "Dani iseljenika" koja će se održavati svake godine. To će predstavljati pravu priliku za okupljanje crnogorskih iseljenika i za aktueliziranje za njih značajnih tema. Dodatno, stvorene su zakonske pretpostavke za dodjelu nagrada istaknutim iseljenicima i organizacijama za poseban doprinos u jačanju veza sa Crnom Gorom, za promociju Crne Gore na međunarodnom planu, kao i doprinos njenom društvenom i ekonomskom razvoju.

Usvajanje Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima veliki je iskorak na planu sistemskog uređivanja u ovoj oblasti. Zakon je pratilo i usvajanje nove Strategije saradnje sa iseljenicima za period 2015. - 2018, iz koje proizilazi Akcioni plan njene realizacije. Strategijom se detaljnije razrađuju odredbe Zakona o saradnji sa iseljenicima i osigurava njegova puna primjena. Uprava za dijasporu, kao i naša diplomatsko-konzularna predstavništva aktivno rade na organizacionom jačanju klubova i udruženja naših iseljenika u svijetu i na njihovom međusobnom povezivanju. Uspješno je pravno formalizovan status naše nacionalne manjine u Srbiji, koja je prošle godine formirala Nacionalni savjet čime su se stekli uslovi za zaštitu njenih prava, interesa kroz institucije sistema zemlje prijema. Takođe, nedavno sam u Buenos Airesu prisustvovao formiranju Saveza crnogorskih zajednica Latinske Amerike, čiji je cilj objedinjavanje djelovanja našeg iseljništva u Latinoameričkim zemljama i unapređenje odnosa sa matičnom zemljom.

Istovremeno, u svim zemljama u kojima postoji veća koncentracija naših iseljenika radi se na umrežavanju i jačanju saradnje klubova iseljenika oko kojih je okupljeno naše iseljništvo. U narednom periodu pojačaće se aktivnosti na implementaciji pojedinih zakonskih rješenja, naročito u dijelu zaštite prava i interesa iseljenika zbog kojih su upućeni na matičnu zemlju i na institucije sistema po raznim osnovama, od rješavanja lične dokumentacije, do pravnih, imovinskih i drugih problema. U tom cilju u okviru Uprave za dijasporu formiraće se Info centar koji će pružati odgovore na sva pitanja od njihovog interesa i posredovati prema drugim državnim organima u rješavanju konkretnih problema. Nastaviće se rad na zaštiti jezičkog i kulturnog identiteta u okviru dijaspore, kvalitetno započeo organizacijom ljetnje škole jezika i kulture Crne Gore pod nazivom "Crna Gora moja postojbina", koja se svake godine održava po Lovćenom na Ivanovim koritima, uz ovogodišnje prvo učešće i djece naših iseljenika iz Latinske Amerike.

Takođe, podsjetiću da se škole i kursevi jezika u inostranstvu organizuju redovno od

štampanja prvog kompleta udžbenika za crnogorsku /Prekid/ 2011. godine, i to u više zemalja: Argentina, Turska, Velika Britanija, Urugvaj, Francuska, Albanija, Srbija, Holandija i Luksemburg. Planirano je i određeno unapređenje statusa iseljenika u matičnoj zemlji uvođenjem iseljeničke knjižice koja će služiti kao identifikacioni kodokument u državnim organima Crne Gore. Posebna pažnja biće posvećena razvoju privredne saradnje i privlačenju investicija dijaspore. Želim da naglasim da je ovo vrlo kompleksan posao koji zahtijeva uključivanje i posvećenost više državnih organa. Dakle, međuresorsku saradnju. Stoga je zakonskim rješenjima upravo stvorena obaveza različitih državnih organa za bavljenje ovom problematikom u okviru svojih redovnih aktivnosti.

Da rezimiram, sa zadovoljstvom možemo konstatovati da saradnja sa iseljenicima ide uzlaznom linijom, te da je dalji progres nužan i realan posebno nakon unapređenja normativnog i institucionalnog okvira države u ovoj oblasti. Ona će svakako biti u fokusu ove, vjerujem i svih budućih vlada. Mislim da možemo biti ponosni na našu dijasporu, koja vjerno oslikava multietičnost i multikulturalnost državnog bića Crne Gore i daje neprocijenjiv doprinos afirmaciji njenog državnog identiteta u svijetu. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:46:59)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Komentar, poslanica Azra Jasavić. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ (27.06.16 15:48:15)

S razlogom nastavljam tamo gdje sam stala. Od 1918. godine drastično se smanjuje broj Hrvata iz Boke u Crnoj Gori. Tačnije, po popisu iz 1910. godine, u Boki je bilo 13 500 Hrvata, a 1991. godine bilo je oko 5 000. Prema novim popisima, u Boki ima oko 6,31% Hrvata, dok je u 1981. bilo 8,66% Hrvata. Prema popisu iz 1991.godine, Bošnjaka muslimana je bilo 14,47% a prema popisu i 2011. ih ima 11,96%. Ista tendencija se uočava sa Albancima - 1991. godine bilo ih je 6,6%, a 2011. godine 4,9%. U novijoj istoriji najviše se iseljava iz sredina gdje žive pripadnici brojčano manjih naroda. Tako da je procenat iseljenih iz Plava 57%, Rožaja 22%, Berane 16%, Bijelo Polje 14%, Petnjica preko 60%, Bar 13%, Ulcinj 30%, dok recimo Plužine 0,6%, Žabljak 0,9%, Šavnik 1,2%, Kolašin 1%.

Ono što zabrinjava takođe jeste da je Crnogoraca 1991. godine bilo 61,86%, a 2011. godine 44,98%. Bilo bi dobro da se svi vratimo svojim kućama.

Poštovani gospodine Đukanoviću, najvažniji resurs svake zelje su ljudi, a jedan od najvažnijih faktora za ekonomski rast jeste populacija. U novije vrijeme sve više odlazi kvalifikovana radna snaga, čak i najtalentovaniji. Imamo problem sa ljekarima. Nama treba u Kliničkom centru, inače u zdravstvu oko 640 specijalista, a svake godine do 15 ljekara traži potvrdu da se zaposli u inostranstvu. Vjerujem da Vlada može i mora više da učini za naše iseljenike.

Prvo, moramo se usresrediti na ekonomsko osnaživanje zemlje i ravnomjerni regionalni razvoj, koga nema bez vladavine prava, znanja i obrazovanja. Postoje podaci da oko 80% naše dijaspore čine pripadnici manje brojčanih naroda i ako u ukupnoj crnogorskoj populaciji njih ima jedva 20%. Ništa manje ne brine podatak da u Srbiji je 1991. bilo 1,4% Crnogoraca, a 2011. 0,51%, tri puta manje, ili bolje rečeno od 140 hiljada Crnogoraca za taj period došli smo na 38 hiljada Crnogoraca u Srbiji.

Na kraju, a ne manje važno, šta kao predsjednik Vlade možete učiniti da bi se ustavno-pravno priznala crnogorska manjina na Kosovu? Na taj način Crnogorci na Kosovu mogu ući u institucije i lakše ostvarivati svoja prava. Koliko je ovo pitanje značajno za Crnogorce na Kosovu najbolje govore podaci da ih je bilo 1948. oko 28 hiljada, a sad ih je, prema podacima, do deset hiljada. Treba se fokusirati na očuvanju identiteta manjina, to ste govorili, jezika, kulture, tradicije, osnažiti saradnju sa našim institucijama, pomoći oko finansiranja udruženja zato što je velika naša zajednica van zemlje, a kapaciteti nisu preveliki dok je u dijaspori veliki resurs o čemu ste govorili.

Ne treba, kako ste i rekli, zanemariti ekonomski značaj u saradnji zemlje sa dijasporom.

Prema podacima iz Centralne banke Crne Gore, 2014. godine naši građani koji rade u inostranstvu transferisali su kroz bankarske tokove oko 350 miliona eura, što je više nego 2013. godine, a prema nezvaničnim podacima otprilike još toliko novca se slije u zemlju preko tih nezvaničnih tokova. Niisu mi jasne, cjelishodne, opravdane a ni prihvatljive intencije nekih političkih subjekata koji bi građanima koji privremeno žive van Crne Gore htjeli da ukinu pravo glasa i brisali ih sa biračkih spiskova. Danas to aktuelizuju kao problem oko biračkih spiskova, što je neutemeljeno i neosnovano - dok im novac koji ti građani šalju, razumijem, nije smetao ili možda jeste, ali ja nisam dobro obaviještena. Hvala.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:52:15)

Hvala, koleginice Jasavić.  
Predsjednik Vlade, odgovor na komentar.  
Proceduralno. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.16 15:52:23)

Nijeste me zaštitili od vrijeđanja, ali ću pročitati barem da se istina zna. Ne želim da mi iko /Prekid/ provjeru u ovom Parlamentu poslije 25 godina.

Potpredsjednik Vlade Vujica Lazović je izračunao da je KAP od privatizacije sa novim programom subvencija koštao poreske obveznike preko 500 miliona eura (16.10.2013). Toliko možete naći na netu. Prema tome, vrijeđao me. Ali ono što se zna, riječ mu toliko vrijedi.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:52:59)

Hvala.  
Izvolite. Ako ste saglasni, da čujemo.

VUJICA LAZOVIĆ (27.06.16 15:53:12)

Prvo, tumačenje je bilo da sam rekao da je iznijeto 500 miliona, je li tako? A sada da je koštao 500 hiljada? Kad bih ja ovdje čitao šta je sve gospodin Krivokapić u periodu kad je bio zaljubljen u premijera Đukanovića, ...

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:53:36)

Nemojmo, potpredsjedniče Vlade. Hvala Vam.  
Mislio sam da smo se razjasnili. Očigledno nijesmo.  
Izvolite, kolega Jeliću.

ZORAN JELIĆ (27.06.16 15:53:50)

Gospodine predsjedniče, Vama se obraćam.

Prekršen je Poslovnik član /Prekid/ od strane poslanika Krivokapića. Dakle, predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika ima pravo da predsjedniku Vlade postavi pitanje i dobije odgovor, što je i učinjeno. Međutim, bočnim replikama ovdje se žele postavljati neka druga pitanja. Ja savjetujem poslaniku Krivokapiću da na sljedećem Premijerskom satu kada budu poslanička pitanja, potpredsjedniku Vlade postavi pitanje i dobije odgovor, a ne da zloupotrebljava Poslovnik. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:54:29)

Hvala, kolega Jeliću. Dobro je da smo se razjasnili, a volio bih i ja da dobijem ovaj stenogram, jer čini mi se da je tamo stajala Vaša formulacija o iznošenju 500 miliona iz države. Kažem meni se čini da ste to upravo kazali, onako kako sam ja čuo. Sa druge strane vezano za komentar potpredsjednika Lazovića, jedino što mi je ostala mogućnost jeste da zamolim potpredsjednika Vlade da Vas čujemo. S obzirom da nije ništa izrečeno tokom govora i cijeniću da Vi nakon 13 godina bivšeg iskustva na ovom mjestu znate da ode i poneka takva riječ.

Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.16 15:55:15)

Nije problem da potekne riječ, samo je problem što čovjek nije dobio riječ a dobacuje s mjesta. Nema kuraži da to kaže u svojoj riječi. Uzmite stenogram, ja sam rekao koštalo, a ne iznijeto. Uzmite stenogram pa ćete naći što sam rekao. I čak sam rekao po mojoj procjeni 800, po njegovoj 500 koštalo, a ne iznijeto.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 15:55:36)

Ja samo kažem ono što sam čuo, a čuo sam ovo što sam kazao. Ako ste Vi u pravu, nikakav problem nemam da dođem ovdje sutra i da Vam se izvinim zbog toga što sam pogriješio. Kažem da bi bilo najbolje da dobijemo stenogram do kraja ovog Premijerskog sata i onda budemo ubijedjeni u validnost i ispravnost Vašu, ili moju, ili potpredsjednika Vlade.

Ako sam dobro pohvatao niti, predsjedniče Vlade, Vi želite odgovor na komentar poslanice Jasavić. Hvala vam.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 15:56:12)

Poštovana poslanice Jasavić, dozvolite da kratko prekomentarišem samo dva aspekta Vašeg dopunskog komentara. Prvi je onaj koji se tiče napora koja treba da uloži država da bi zaustavila dalje iseljavanje i da bi zaustavila i one poremećaje na koje ste Vi ukazali kada je u pitanju nacionalna struktura našeg stanovništva. Saglasan sam potpuno. Ja mislim da danas možemo ipak sa sigurnošću konstatovati da je gotovo bez izuzetka motiv iseljavanja iz Crne Gore ekonomske prirode i da danas, na sreću, nemamo političke razloge, niti osjećaj bezbjednosne ugroženosti u Crnoj Gori. Ali, to ne lišava ogovornosti Vladu da stvara pretpostavke da ljudi sve više traže rješenje svoje kvalitetne egzistencije u državi u kojoj su rođeni i koju su odabrali za svoj život. Mislim da smo tu kontinuirano na iskušenju, da i Vlada i Parlament stalno unapređuju mogućnosti da se u Crnoj Gori dinamizira ekonomski rast, da se otvaraju radna mjesta, da ta radna mjesta budu kvalitetnija, da bi ljudi vremenom eliminisali potrebu kvalitet svog života obezbjeđuju na način što će migrirati iz Crne Gore. Nadajmo se da smo ipak na dobrom putu i da kad to uporedimo sa ne tako davnom istorijom iseljavanja iz Crne Gore, ja ću Vas podsjetiti da je samo u periodu 1903 - 1908. godina oko 10% tada ukupnog stanovništva ili gotovo 50% radne snage tada napustilo Crnu Goru.

Dakle, nadajmo se da ipak ulazimo u neke bolje etape ukupnog društvenog razvoja, koji će obezbijediti da ljudi u svojoj državi mogu na kvalitetan način zasnovati egzistenciju svoje porodice.

Drugo je ono kako možemo unaprijediti našu politiku kojima ljudima koji su već u inostranstvu, koji su u nekim od ranijih talasa napustili Crnu Goru. Imao sam priliku da se par dana nedavno družim u Argentini sa trećom ili ponegdje četvrtom generacijom naših iseljenika. Riječ je bez izuzetka o uspješnim ljudima koji su tamo najmanje u statusu nekog srednjeg sloja tadašnjih

društava, ili, bolje od toga, ljudi koji besprekorno poštuju državu u kojoj žive, države u kojoj žive i koji se jednako tako besprekorno odnose prema zemlji svog porijekla. To je nešto što je zaista dirljivo, što je impresivno, što obavezuje i mislim da sve ono što sam odgovorio u prvom dijelu odgovora na Vaše pitanje upućuje na to da smo prepoznali tu obavezu i da smo se ozbiljno posvetili. Nadam se da ćemo takvim pažljivim odnosom i iz centrale, iz Ministarstva vanjskih poslova, i aktivnijim odnosom naših diplomatsko-konzularnih predstavništva pomoći da se prevaziđu neke podjele u jednom broju iseljeničkih zajednica iz Crne Gore u nekim zemljama koje su do nedavno, ili čak i sada, sputavale jasniju artikulaciju njihovih interesa u zemljama prijema. Upravo zahvaljujući dobroj aktivnosti diplomatsko-konzularnog predstavništva u Beogradu, pomogli smo da se te razlike prevaziđu i da se u Beogradu konstituiše nacionalni savjet. Nadajmo se da ćemo biti uspješni u nekim drugim sredinama, uključujući Kosovo o kojem ste govorili.

Dakle, direktno odgovor na Vaše pitanje - imamo potpuno pouzdana politička uvjerenja sa najviših prištinskih adresa da ne postoji ni jedan problem koji se tiče političke volje da Crnogorska zajednica na Kosovu dobije jednako onakav status kakav imaju druge manjinske zajednice na Kosovu, te da je jedini problem, ako ga tako možemo smatrati, problem iščekivanja da se stvore pretpostavke za cjelovitu promjenu Ustava. Sve do tada pokazana je spremnost da se u podustavnim aktima stvore pretpostavke za korišćenje prava od strane Crnogorske zajednice na Kosovu, što je bio uslov, ako se sjećate, koji je postavio predsjednik naše države gospodin Vujanović, da podignemo na najviši nivo naše diplomatsko predstavljanje na Kosovu. Dakle, pošto u međuvremenu imamo uvjerenja da iz Prištine ne postoji nikakva politička prepreka za uvažavanje tih specifičnih interesa Crnogorske zajednice na Kosovu, mi smo sada donijeli odluku o izboru ambasadora Crne Gore na Kosovu. Očekujem da se realizacija te odluke dogodi u sljedećih mjesec ili dva i vjerujem da će i to doprinijeti da ono što je već najavljeno i što je obećano uđe u fazu jedne dinamične i realno moguće implementacije. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:01:48)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Sljedeće poslaničko pitanje ima poslanik Suljo Mustafić u ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke.

Izvolite, kolega Mustafiću.

SULJO MUSTAFIĆ (27.06.16 16:02:01)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani,

Iskoristio sam svoje poslovničko pravo i postavio sljedeće pitanje predsjedniku Vlade gospodinu Milu Đukanoviću: Poštovani predsjedniče Vlade, šta će Vlada Crne Gore u okviru svojih ingerencija uraditi u cilju zaustavljanja distribucije izdanja Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika, koje je napravilo ozbiljne propuste u oblasti jezičke nauke, a u nekim svojim odrednicama grubo uvrijedilo nacionalna i vjerska osjećanja značajnog broja građana Crne Gore? Koliko se može uraditi, u okviru raspoloživih mogućnosti, da institucije nadležne u ovoj oblasti uvažavaju opravdane primjedbe i sugestije i rade na novom izdanju Rječnika?

Obrazloženje: Od izlaska ovog izdanja Rječnika, u javnosti ne jenjava polemika oko očiglednih grešaka u oblasti jezikoslovlja, kao i spornih odrednica koje su brojni pripadnici albanskog i bošnjačkog naroda, kao i pripadnici islamske vjere doživjeli kao očiglednu provokaciju i uvredu svojih nacionalnih i vjerskih osjećanja. Takođe, imamo i građanski protest koji je potpisalo 117 intelektualaca i javnih djelatnika svih vjera i nacija, kojim se zahtjeva od CANU-a da se izvini građanima Crne Gore, posebno etničkim Bošnjacima i Albancima zbog, kako je navedeno, "zlomamjernih, neistinitih pa i šovinističkih kvalifikacija islamske religije i kulturalno-nacionalne posebnosti", te da se trajno povuče cijeli tiraž Rječnika iz javnoga prometa. Imamo, takođe, reagovanje naših iseljeničkih organizacija brojnih. Imamo i otvoreno pismo reisa



Islamske zajednice i Mešihata Islamske zajednice koji je, takođe, zatražio zaustavljanje distribucije Rječnika sa ovakvim uvredljivim sadržajem. Smatramo da su ovo više nego dovoljni razlozi da se ovom pitanju i sa nivoa Vlade pristupi na sistemski način. Pozdravljamo reakciju dva vladina resora, Ministarstva kulture i Ministarstva za ljudska i manjinska prava, ali smatramo da ovo pitanje zaslužuje cjelovit odgovor i sa nivoa Vlade.

Nedopustivo je da se na ovakav način institucije države Crne Gore od najvišeg društvenog značaja kao što je CANU odnose prema značajnom dijelu Crne Gore. Sigurni smo da to nije državna politika, a vjerujemo i da većina članova CANU, te Savjet autorskog tima Rješnika ne dijele stavove iz ovog izdanja. Ovim nijesu uvrijeđeni samo građani koji pripadaju manjinskim narodima ili islamskoj vjeri, nego i većinska Crna Gora koja se ponosi lojalnošću svojih autohtonih manjina. Prije će biti da se radi o incidentu u naučnoj javnosti, plodu površnosti, šlamperaja i reakcionarnog pristupa autora ovog izdanja. Duboko vjerujem da će doći vrijeme kada će se od ovakvog odnosa prema kulturi i religiji velikog broja građana Crne Gore većina članova autorskog tima ograditi, priznati učinjene greške i izviniti se građanima. Međutim, nakon sinošnjeg istupa predsjednika CANU u medijima, postavlja se pitanje da li uopšte vrijedi bilo kakav apel ove vrste prema toj instituciji. Čak se postavlja pitanje i smisla bilo kakvog daljeg ukazivanja na ovakve istupe nakon utisaka kakve ostavlja predsjednik Akademije u javnosti.

Dakle, umjesto izvinjenja naučnoj javnosti i građanima Crne Gore zbog naučnog promašaja i civilizacijskog posrnuća institucije kojom rukovodi gospodin Đurović, a o čemu svjedoči ovo izdavanje Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika, on se odlučio za podmetanja i uvrede prema svakome ko na bilo koji način ukazuje na društveni problem koji je Akademija izazvala. Dakle, ne pada mi na pamet da akademika učim načinu na koji se treba odnositi prema uvaženoj instituciji, prema građanima svoje države, niti da ga ubjeđujem da je svojim istupima i izdanjem čiji je pokrovitelj uznemirio javnost i pojedinim odrednicama uvrijedio građane islamske vjere, naravno i nauku, ali i sve dobronamjerne građane, te da zbog toga treba da snosi dio odgovornosti.

Moja svaka buduća komunikacija sa pomenutim predsjednikom Akademije ići će isključivo preko državnih institucija nadležnih za pozicioniranje CANU na institucionalnom nivou i u budžetskim prinalležnostima kada su ovakvi projekti u pitanju. Hvala.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:06:39)

Hvala, poslaniče Mustafiću.  
Odgovor predsjednika Vlade.  
Izvolite, predsjedniče.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 16:06:42)

Poštovani potpredsjedniče Parlamenta gospodine Mustafiću,

Crna Gora kao multikulturalna država sa posebnim poštovanjem se odnosi prema manjinskim narodima i etničkim zajednicama koji žive u njoj. Vlada slijedi upravo tu civilizacijsku vertikalnu Crne Gore. Na to nas obavezuje ne samo milenijumska prošlost, istorijski, kulturni i obrazovni kontekst, već i naš trasirani put izgradnje modernog građanskog i demokratskog društva, koje njeguje bogatstvo različitosti kao jedinstvenu civilizacijsku vrijednost i tekovinu. Tu činjenicu mora poštovati i baštiniti svaka nacionalna institucija i afirmisati je kroz sve segmente svoga rada i djelovanja. U tom smislu ona bi se morala prepoznati u djelovanju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i njenoj programskoj profilaciji bilo da je riječ o leksikografskim izdanjima ili drugim izdavačkim projektima koje publikuje.

Svako ko radi na ovakvom projektu, kao što je Rječnik crnogorskog narodnog i književnog jezika, mora imati svijest o posebnoj odgovornosti koju takvim poduhvatom preuzima. Naravno, zabrinuti smo što nakon njegovog objavljivanja iz različitih krugova stižu kritike i osporavanja ne samo u stručnoj ravni, već i zbog definicije nekih pojmova koje po tim ocjenama suštinski ugrožavaju temelje hiljadugodišnjeg multietničkog, multivjerskog i multikulturalnog modela

suživota u Crnoj Gori.

Na osnovu brojnih reakcija, što potvrđuje i Vaše obrazloženje, nesporno je da Rječnik crnogorskog narodnog i književnog jezika sadrži ozbiljne propuste. Svjedočanstvo tome je i naknadno javno priznanje nekih od tih manjkavosti od strane autorskog tima, koji je ustao i iskazao spremnost na saradnju i otvorenost da prihvati konstruktivne sugestije i primjedbe. Ipak, izostala je do sada za mene očekivana odgovorna institucionalna reakcija izdavača ovog kapitalnog izdanja Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, koja je, imajući u vidu frekventnost i osjetljivost javnih ocjena o ugroženosti temeljnih vrijednosti savremenog crnogorskog društva, morala sama ili u saradnji sa relevantnim institucijama suptilnije procijeniti nužnost konkretnih poteza kada je u pitanju javna upotreba ovog izdanja do njegovih očigledno nužnih korekcija. Umjesto toga imali smo na javnoj sceni površno medijsko prepucavanje tradicionalno politički stručno sukobljenih strana, što je samo pojačavalo utisak nedovoljne profesionalnosti i odgovornosti prema najvažnijim nacionalnim interesima crnogorskog društva.

Otuda je, vjerujem, pojačano očekivanje i potencirano Vašim pitanjem da se procjenom nastale štete i njenim saniranjem bavi Vlada Crne Gore iako nije prethodno imala bilo kakvu ulogu u ovom projektu Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. Da ipak pomenem, Vlada se ne bavi pisanjem ni ocjenjivanjem, a posebno ne zabranjivanjem naučnih djela. Ali, svakako ima obavezu i odgovornost da nađe način da zaštiti vrijednosti kao što su multietničnost i antifašizam, koje predstavljaju temelje državnog identiteta Crne Gore. Ne samo Vi, danas mnogi postavljaju pitanje na koji način. Da li iniciranjem krivičnog postupka kako to neki predlažu, na temelju procjene da je došlo do povrede ugleda Crne Gore iz člana 198 i povreda ugleda naroda manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, iz člana 199, glave XVII Krivičnog zakonika, kojom su definisana krivična djela protiv časti i ugleda. Nasuprot tome, drugi ukazuju da Krivični zakonik članom 201 upućuje da se neće kazniti za djelo iz člana 198 i 199 ovog akta učinilac ako je iskaz dat u okviru ozbiljnog kritičnog naučnog, književnog, umjetničkog djela i ako se iz načina izražavanja ili iz drugih okolnosti vidi da to nije učinio u namjeri omalovažavanja.

Izdavač i autori prvog toma Rječnika upravo potenciraju tvrdnju da u njihovoj aktivnosti nije bilo namjere omalovažavanja ili povređivanja nacionalnih i vjerskih osjećanja ljudi. Uvažavajući nezavisnost i samostalnost pravosudnih institucija i ne prejudicirajući odluku o eventualnom postupku, htio bih da sa vama podijelim dilemu - kakvu poruku šalje društvo koje rješenje spora oko naučnog djela, izdavačkog projekta Nacionalne akademije nalazi u krivičnom postupku, osim poruke da u njemu i dalje tinja naslijeđeni problem iracionalne podijeljenosti, time i razjedinjenost naučnog potencijala, ili, pak, zabrinjavajuća nekompetentnost i društvena neodgovornost u nekim njegovim pretpostavljeno elitnim strukturama.

Da li bi sudska presuda, kakva god ona bila u ovom eventualnom postupku, dovela do jačanja svijesti o potrebi snaženja procesa objedinjavanja naučnog potencijala u Crnoj Gori? Bojim se da ne. Mentalitetski sklop ovog podneblja, koga nažalost nije pošteđen nijedan dio naučne i akademske javnosti, samo bi dobio impuls za nove podjele, još jedan zatvoreni krug pobijeđenih i poraženih u kome gubimo svi.

Hoćemo li postojeću situaciju prevazići prihvatanjem predloga da se stručna revizija Rječnika izvrši od strane naučnika, lingvista izvan Crne Gore, u cilju nezavisne ocjene spornih odrednica Rječnika. Uz puno uvažavanje znanja sa strane i uporednih iskustava, na taj način samo ćemo legitimisati čitavu crnogorsku naučnu zajednicu u oblasti leksikografije i leksike kao nedovoljno kompetentnu, što ona sigurno nije. Ni jedan od ovih predloga ne vodi rješenju. Rješenje je u sprovođenju jasno trasirane politike Vlade Crne Gore koja se aktivno profilise na objedinjavanju naučnog potencijala u Crnoj Gori.

U Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti, kao i u mnogim drugim institucijama, još uvijek ne postoji većinsko raspoloženje da se da snažniji doprinos toj politici. Upravo je projekat Rječnika potvrda takve ocjene stanja. Primjedbe značajnog dijela stručne javnosti govore da se ovaj projekat nije oslonio na sve naučne strukture koje bi dale doprinos njegovom kvalitetu. Poduhvati poput ovog, kao i rad na enciklopedijama danas se svuda u svijetu realizuju na temelju sinergije, zajedničkog djelovanja najreferentnijih naučnih i akademskih institucija jednog društva.

Crnogorska akademija nauka i umjetnosti je nepotrebno u ovaj projekat krenula sama bez Univerziteta, Matice, značajnog broja naučnih stvaralaca koji su nesporni autoriteti u oblasti leksikografije i leksike bez namjenski opredijeljenih sredstava. Uporedna iskustva govore da

projekti od velikog nacionalnog interesa danas zahtijevaju značajnu podršku izvršne i zakonodavne vlasti, uključujući normativne pretpostavke za njihovu realizaciju donošenjem posebnih zakona.

Uvjeren sam da, kao predstavnici izvršne i zakonodavne vlasti, dijelimo spremnost da u tom smislu damo doprinos realizaciji ovih kapitalnih državnih projekata. Nadam se da će i u Akademiji biti dovoljno mudrosti da se prevaziđu aktuelni problemi prihvatanjem upravo ovog koncepta realizacije projekta Rječnika.

Pred Crnom Gorom je u prošlosti bilo mnogo izazova, iskušenja koje smo zajedno s razumijevanjem, tolerancijom i poštovanjem naših specifičnosti odgovorno i ozbiljno prevazilazili, vođeni prije svega interesima naših građana i naše države. Očekujemo da će i ovom prilikom naša stručna i akademska zajednica ubuduće u cjelovitijem okviru pokazati demokratski kapacitet i naći način da prevaziđe sporna pitanja generisana izradom rječnika.

Uvažavajući posebnosti svih manjinskih naroda Crne Gore, značaj antifašističke baštine i sve temeljne vrijednosti crnogorske države i društva, da redefinišu nanovo, preispitaju i usaglase sve odrednice Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika. Naš zajednički interes je da dobijemo kvalitetno leksikografsko djelo, da se na jednom mjestu obuhvati leksičko bogatstvo crnogorskog jezika, koje ćemo moći da koristimo u obrazovnom procesu i naučno-istraživačkom radu i koje će na isti način biti prihvaćeno od svih društvenih struktura i podjednako pristupačno i stručnoj i laičkoj javnosti.

Vlada Crne Gore će i dalje pažljivo pratiti razvoj događaja povodom nastalog problema, ne libeći se da u svakom trenutku pirmijeni sva ustavna ovlašćenja za koja procijeni da su adekvatna reakcija na nastalu ili potencijalnu društvenu štetu.

Takođe, i ovaj događaj opominje Vladu i nadležne strukture društva na nužnost daljih reformi institucija svih nivoa, počev od najznačajnijeg kakva je Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, pa do onih koje su u obavezi da doprinose afirmaciji temeljnih naučnih, kulturnih, obrazovnih i državnih vrijednosti Crne Gore. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:15:23)

Hvala, predsjedniče Vlade.  
Komentar, poslanik Suljo Mustafić.  
Izvolite.

SULJO MUSTAFIĆ (27.06.16 16:15:30)

Poštovani predsjedniče Vlade, poštovani građani, zaista vjerujem da je obljetnica 10 godina nezavisnosti sigurno zasluživala mnogo ljepši poklon Crnoj Gori i građanima Crne Gore od ovakvog izdanja Rječnika i nijesam i ni u primisli nemam da je iko u svojoj politici zamislio da na ovakav način časti oni koji su najviše doprinijeli ovoj nezavisnosti, a kad su manjinski narodi u pitanju, to je, čini mi se, nesporno.

Ovo nije samo propust u oblasti nauke, jezikoslovlja, leksikografije, leksike - ovo je civilizacijski propust. Dakle, ovo je problem koji je mnogo dublji nego što izgleda ovako kako ga sada posmatramo i kako ga sada elaboriramo. Dakle, ovo je pitanje oće li se Crna Gora otrgnuti od stereotipa prošlosti i gledanja na čitavu jednu skupinu, jednu grupaciju ljudi kao na neki remetilački faktor i neki element koji nije dio njenog bića, ili će uvažiti ono što je društvena realnost savremene Crne Gore - a to je da su manjinski narodi njen dio, njen temelj, njen korijen, njena ralnost društvena i u svakom drugom smislu.

Vi ste dobro kazali, koristim sada Vašu frazu, odnosno sintagmu koju ste kazali da je ovakvo izdanje Rječnika ugrožavanje temelja suživota ili ovakvih konotacija rječnika. Slažem se potpuno sa Vama, ali bih dodao još nešto. Ako ne dođe do povlačenja ovakvog izdanja, makar jedan primjerak ako ostane u javnosti, to je na biljeg trajne sramote. To je nešto što ostaje za sva vremena u Crnoj Gori kao odnos jedne institucije prema pripadnicima određenih naroda u Crnoj Gori. Mislim da to ne smijemo dozvoliti i zalažem se potpuno za to da se nađu dodatna sredstva,

da se rediguje ovo izdanje, da se okupi autorski tim ljudi koji neće biti tu samo zbog dekora i drugoga, nego koji će zaista suštinski raditi na tome, kompetentnih ljudi iz Crne Gore ili van nje, a mislim da ih u Crnoj Gori ima dovoljno. Kritike koje su išle iz naučne javnosti ovih dana govore upravo o tome da ih ima dovoljno i u samoj Crnoj Gori.

Dakle, da se okupi taj tim i da se nađu dodatna sredstva i da se taj rječnik objavi u onom obliku i sa onim odrednicama koje neće nikoga uvrijediti, već, naprotiv, biti na korist svim građanima i prvenstveno jezičkoj nauci, a ne /Prekid/ drmati iz temelja multikulturnu sliku Crne Gore.

I naravno, u tom smislu imaćete punu podršku u tražnji toga rješenja, ali nećemo i nesmiemo čekati dugo. Jer, ako smo dopustili da nam u nauci površnost i šlamperaj budu obilježje, i da time izazivamo ne samo štetu nauci, nego štetu mnogo dubljim civilizacijski temeljnijim stvarima od nauke u Crnoj Gori, onda sanirati tu štetu moramo što prije. Ne samo zbog apela naučne javnosti i svih onih ljudi koji su potpisali tu peticiju i svih onih koji je nijesu potpisali a misle na taj način, već zbog temelja na kojima počiva savremena Crna Gora. Hvala.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:19:24)

Hvala Vam, kolega Mustafiću.

Predsjednik Vlade, odgovor na komentar. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 16:19:30)

Gospodine Mustafiću, hvala Vam na dopunskom komentaru. Ja mislim da smo već ovim razgovorom u Parlamentu i prethodnim potezima resornih ministarstava iz aktuelne Vlade Crne Gore pokušali da skrenemo pažnju onima koji su najpozvaniji da dodatno razmotre nastali problem i povuku odgovarajuće poteze. Ovdje treba kazati veoma politički jasno.

Dakle, za pozdraviti je namjeru da se u 10. godini obnove nezavisnosti izda Rječnik crnogorskog književnog i narodnog jezika. Želim da vjerujem da je tačno to što dobijamo kao objašnjenje iz autorskog tima i iz odgovarajućih struktura Crnogorske akademije, da je namjera zaista bila najpozitivnija, da se uhvate ukoštac sa jednim ozbiljnim izdavačkim poduhvatom i da daju doprinos nečemu što je svakako važan element ukupnog crnogorskog multietničkog i multikulturalnog identiteta.

Drugo, očigledno je da to nije urađeno na valjan način. Tu ocjenu ne izričemo mi. Priznanje grešaka u samom Rječniku od strane autorskog tima je jedna najubjedljivija potvrda ove druge ocjene koju sam saopštio.

Mogli bi ovdje takođe kazati - ko radi taj i griješi, da relativiziramo onu kritiku koju sam iznio u prvom dijelu odgovora, da bi se sigurno manje pogriješilo da se projektu pristupilo na pravi način, da su se ekipirali adekvatni autorski timovi koji bi se oslonili na ukupan naučni potencijal Crne Gore u ovoj oblasti i da bi na taj način sigurno izbjegli određene greške. Ali, kao što sam kazao, urađeno je kako je urađeno i greška je nastala. Ona poruka koju želimo da pošaljemo odavde, a vjerujem da smo tu saglasni kao predstavnici izvršne i zakonodavne vlasti, nije najveća šteta napraviti grešku na jednom izazovnom izdavačkom poduhvatu. Najveća greška je ne povući odgovarajuće poteze koji slijede tu uočenu grešku. Tu je osnovna kritika.

Vjerujem da se gospodin Mustafić i ja odlično i razumijemo i slažemo. Možemo mi u ovaj posao uključiti i Vladu, i Parlament itd, ali realno ovaj posao, prije svega, pripada jednoj nacionalnoj instituciji kakva je Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, koja ima svog predsjednika, koja ima svoje predsjedništvo, koja ima svoje organe, koji treba da sjednu i da ozbiljno porazgovaraju o težini grešaka, o posljedicama tih grešaka na nešto što su neke temeljne vrijednosti crnogorskog društva i da onda povuku poteze koji će najbolje doprinijeti da se te temeljne vrijednosti sačuvaju, a ne ugroze.

Dakle, ja razumijem da smo današnjim razgovorom na ovu temu poslali takvu poruku toj našoj nacionalnoj instituciji da će oni očekujem u najkraćem roku zaista na jedan cjelovitiji način nego što su to uradili do sada sagledati kvalitet objavljenog djela, sagledati štete koje su više nego

evidentne i sagledati nužne poteze koje treba povući da bi se šteta sanirala. A nakon toga se ekipirati u jednom dovoljno kompetentnom sastavu da se prione na otklanjanje grešaka i na novo izdanje rječnika koji svakako mora i treba da predstavlja važan dio kulturne baštine Crne Gore i važan dio napora koji ulažemo na snaženju svijesti o crnogorskom identitetu. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:23:45)

Hvala.

Riječ ima poslanica Ljerka Dragičević.

Koleginice Dragičević, izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ (27.06.16 16:23:59)

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Uvažena Skupštino, uvaženi predsjedniče Vlade sa suradnicima, uvaženi građani, uvaženi ribari,

Iskoristivši svoje pravo, po članu 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam predsjedniku Vlade sljedeće pitanje: Što je postignuto do sada i koliki je napredak Crne Gore u oblasti ribarstva u okviru pregovaračkog procesa sa Evropskom unijom i kada očekujemo otvaranje pregovora u poglavlju 13?

Obrazloženje: Crna Gora je postigla vidan napredak i veliki uspjeh u pregovaračkom procesu. Otvorena su 22 poglavlja, od toga dva privremeno zatvorena. Za stanovnike crnogorskog primorja od Herceg Novog, cijela Boka pa sve do Ulcinja jedno od veoma značajnih poglavlja, pored poglavlja o Zaštiti životnog okoliša i prirode, a koje je nagrđeno, je svakako poglavlje 13 - Ribarstvo. To poglavlje nije samo značajno za stanovnike primorja, već je veoma bitno za državu Crnu Goru, jer je Crna Gora jedna od 24 zemlje Mediterana, odnosno jedna od 24 zemlje koje imaju izlaz na more, a pripadaju mediteranskom odnosno sredozemnom basenu. Znajući iz iskustva prethodnih proširenja da je ovo jedno od najosjetljivijih poglavlja za zemlje koje izlaze na more, i da je za nas veliki izazov za našu malu ribarsku flotu ali i male administrativne kapacitete, da prilagodimo zajedničkoj ribarskoj politici Evropske unije, znajući da je administracija ogroman posao i ogromna odgovornost, a kapaciteti i stručnost nikakvi, te da se mora pripremiti veliki broj dokumenata, isto tako važno je i na vrijeme pripremiti ribare na sve ono što ih čeka u Evropskoj uniji. Ne sumnjam da oni dosta toga znaju, ali kome se god obrate, niko ih ne čuje.

Crna Gora ne može završiti sve obaveze u ispunjavanju zahtjeva za otvaranje ovog poglavlja bez konsultacije sa ribarima, pa kad možemo očekivati da se poglavlje Ribarstvo i zvanično otvori a ribari, njihovi problemi i tradicija priobalja uvaže? Odgovor sam zamolila u pisanoj formi.

Gospodine predsjedniče Vlade, ako se sjećate već je bilo moje jedno pitanje u vezi ovoga, pa bih htjela da vidim koliko je to napredovalo. Gledajući kao laik, u nekim stvarima u nekim ne, što se tiče ribarske luke Njivice, znam da nije mnogo urađeno. Isto tako znam da u marini Bar ribare hoće da izmjeste i ribarice se vežu pod vrlo nepovoljnim uslovima. Isto tako znam ovo što ste sad rekli uvaženom gospodinu Mustafiću, da na Rječniku Akademija nije smatrala da treba i nije surađivala sa relevantnim institucijama. Tako isto Ministarstvo mora da surađuje sa relevantnim institucijama, mora biti sinergija.

Ribarstvo se ne tiče samo Ministarstva poljoprivrede. Tu je i Ministarstvo za održivi razvoj, tu je Ministarstvo finansija. Ogromne su širine toga što treba da se sve objedini.

Ja sam i onda zamolila i sada molim da ne uradimo ono što su Hrvati uradili. Oni su sve slušali Evropsku uniju, nisu slušali svoju tradiciju i nisu to unijeli. Čak nije kod njih dozvoljeno bilo kao dopunsko zanimanje ribanje. Oni su dali stvarno plavi dizel, što i naši traže da se dobije ili da se snabdijevaju Porto Montenegro, možda još i bolje, ali kao dopunsko zanimanje ribanje ne smije da se izostavi.

Isto tako, mora da se konsultirati Zavod za biologiju mora. Oni jedino znaju, pored ribara i

pored građana koji žive u primorju, kad koja riba dolazi, kad je stađun, što bi mi rekli. Ne može se zabraniti mreža koja riba tu ribu u ono vrijeme kad samo ona može da se uhvati kod nas. Jer riba putuje, ona ide sa golfskom strujom za Hrvatsku pa se vraća ono što ostane.

Isto tako, svaka koča treba da bude za Evropsku uniju prihvatljiva, a mi imamo tu flotu koja nije uravnotežena. Znači, Ministarstvo finansija mora da da određene kredite ili Fond za razvoj, vidjećemo ko to već, ali mora se pomoći ribarima. Apeliram da Ministarstvo mora da sasluša ribare. Ja znam da nije to baš lako, ali mora da ih sasluša. Ima stvari koje ne možete iz stolice znati kao kad ste na moru. Vi znate da je to kruh sa sedam kora i da je uvijek glava u torbi. Oni jeste da su išli za Španiju, Ministarstvo je dosta uradilo, ali nam više tog ministra nema pa se bojim da se neće ništa uraditi. Ali, da čujem Vaš odgovor.

Zahvaljujem. Oprostite na prekoračenju, ali sam ga davno najavila.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:29:02)

Hvala, kolegice Dragičević. Sve je u redu.

Premijer Đukanović, odgovor. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 16:30:27)

Poštovana gospođo Dragičević, želim da Vam zahvalim na postavljenom pitanju. Veoma je dobro da u kontinuitetu iskazujete interesovanje za oblast ribarstva i u ovaj dom unosite prijeko potrebnu pažnju prema jednoj veoma zahtjevnoj oblasti.

U procesu pripreme za otvaranje pregovaračkog poglavlja u oblasti ribarstva Crna Gora je zabilježila značajan napredak. Vlada Crne Gore je, na predlog Ministarstva poljoprivrede, na sjednici od 25.06. 2015. godine usvojila Strategiju ribarstva za period 2015-2020, sa akcionim planom za prenošenje, implementaciju i sprovođenje pravne tekovine Evropske unije.

U izradi ovog projekta bile su uključene sve zainteresovane strane, među kojima i svi predstavnici udruženja ribara Crne Gore. Na taj način Crna Gora je ispunila mjerilo za otvaranje ovog pregovaračkog poglavlja. Strategija ribarstva pored toga što daje opšti strateški okvir, sadrži jasnu viziju razvoja sektora ribarstva, odnosno daje petogodišnji plan aktivnosti u cilju usklađivanja sa zajedničkom ribarskom politikom Evropske unije.

Važno je da u Crnoj Gori shvatimo da resursi ribe nijesu neograničeni, da ćemo samo domaćinskim odnosom omogućiti njihovo korišćenje za buduće generacije. Zato smo se opredijelili za održivo ribarstvo, za očuvanje tradicionalnog načina izlova u Boki Kotorskoj i za intenzivnije povezivanje ribarstva i turizma. Cijenim da je važno da razvijamo uzgoj ribe na otvorenom moru, ali da istovremeno jačamo kapacitete za preradu i skladištenje ribe i da unaprijedimo standarde bezbjednosti hrane kako bi se zadovoljile rastuće potrebe domaćeg tržišta i otvorile mogućnosti za izvoz na zahtjevnom tržištu Evropske unije.

Akcioni plan sadrži detaljan pregled aktivnosti kojim će se riješiti aktuelni problemi poput vezova, ribarskih plovila, mjesta prvog iskrcaja i prodaje ribe, što je, koliko se sjećam, bilo jedno od Vaših ranijih pitanja, ali i jačanja zajedničkog djelovanja ribara koje je od presudnog značaja za buduće funkcionisanje ovog sektora u okvirima Evropske unije.

Podsjetiću Vas da je Evropska komisija na ovaj dokument dala pozitivno mišljenje i veoma visoku ocjenu na ostvareni napredak u prethodnom periodu, što dokazuje i posljednji Izvještaj o napretku Crne Gore.

Skupštinski Odbor za evropske integracije na 43. sjednici od 22. decembra 2015. jednoglasno je usvojio pozitivno mišljenje na Nacrt pregovaračke pozicije za poglavlje 13 i istu je Vlada usvojila na sjednici od 28. decembra 2015. Ovaj dokument zastupa naše interese u oblasti ribarstva, a u njegovoj izradi učestvovali su svi članovi radne grupe, odnosno predstavnici akademske zajednice ribara. Ističem da je učinjen značajan napor u pogledu usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa zajedničkom ribarskom politikom EU. Izvršene su izmjene i dopune Zakona o morskome ribarstvu i marikulturi, kojima je stvoren pravni osnov za donošenje planova upravljanja, planova prikupljanja podataka i potvrde o ulovu. Oblast ribarstva Crna Gora ne

usaglašava samo sa pravnom tekovinom Evropske unije. Kao zemlja koja izlazi na Mediteran, mi smo članica generalne Komisije za ribarstvo Mediterana i u obavezi smo da prihvatamo preporuke ove komisije.

U zvaničnim izvještajima ove organizacije pohvaljeni smo kao zemlja koja je implementirala većinu preporuka. Pored svega što je u prethodnom periodu urađeno u okviru proces pristupanja Evropskoj uniji u sektoru ribarstva, želim da istaknem da Vlada kontinuirano povećava finansijsku podršku profesionalnim ribarima. U ovoj godini iznos podrške je 348.000 eura. Očekujemo da će i ove godine ribari i uzgajivači na efikasan način iskoristiti planirana sredstva, da će uložiti u rekonstrukciju i modernizaciju plovila, kupovinu opreme i alata, čime će unaprijediti konkurentnost ovog sektora.

Imajući u vidu postignute rezultate, cijenim da će pregovori za poglavlje 13 biti otvoreni na narednoj konferenciji Evropske unije. Time se samo potvrđuje dobra dinamika pregovaračkog procesa. Otvaranjem ovog poglavlja i članstvom u Evropskoj uniji najviše benefita imaće ribari. Otvoriće se mogućnost korišćenja značajnih sredstava iz strukturnih EU fondova za ribarstvo, povećati produktivnost, poboljšati uslovi života ribara i doprinijeti boljoj organizaciji tržišta. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:34:54)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Koleginica Ljerka Dragičević, komentar na odgovor. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ (27.06.16 16:35:05)

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade.

Zadovoljna sam da će se brzo otvoriti, ali bih bila zadovoljna odgovorom da ne znam nešto drugo. Strategija donesena, međutim, mi imamo specifičnosti, nemamo ni kao Španija, ni kao Italija, ni kao Francuska, ni kao Grčka. Mi imamo specifičnost. Tu je specifičnost zaboravila Hrvatska i njihovi ribari sada imaju velike probleme. Sada se otvara za dopunsko zanimanje. Samo molim da se sve uzme u obzir. Onda isto tako, očuvanje ribljeg fonda. Imamo od Jaza jednu oblast zove se Grbalj. Donji Grbalj je poznat po tome da su svojedobno lovili ribu na dinamit. Mogu Vam reći da, znajući od svojih starih, od prađeda, đeda, oca, nikad nisu bacili dinamit kada se riba mrijesti jer su oni od toga živjeli. Ne zaboravite da onaj ko je tamo rođen zna da očuva. Ko je došao, to ne mogu sada, ako neće neko da pita - mora se pitati. Isto tako, 2002. godine imali smo izvoz ribe. Znači, nije to prvi put. Sjećam se, bila sam mlada, kada su dolazili Italijani sa velikim frižiderima u barkama i nosili našu ribu. Kada smo imali flotu, kada smo imali ogromne ribarice. Sada ih nema tolikih, ali nije važno, biće.

Moram da kažem da će ribari i uzgajivači koristiti ta sredstva. Međutim, Vi ne znate da uzgajivačima školjki nije Morsko dobro produžilo koncesije. Daju za šume po deset, petnaest godina, a za more jednu godinu. Sada im zatvaraju, da znate da im pečate uzgajališta.

Najavljujem dopunsko pitanje. 21. lipnja ili ovog mjeseca, imali smo na dnevnom redu Zakon o nostrifikaciji diploma. Uvaženom ministru sam postavila pitanje što sa diplomama za škole kojih nema u Crnoj Gori. Navela sam sa Univerziteta jedan fakultet, a to je Fizička hemija koju nemamo ovdje, kako nostrificirati tu diplomu i navela sam da nemamo puno škola za zanatlije, a jedna od takvih škola je Ribarska škola za ribare, što će nama trebati kada ulazimo u Evropsku uniju. Rekla sam da sumnjam u kapacitete pregovarača u Ministarstvu, da sumnjam u kapacitete onih koji vode ribarstvo. Da bi 22. došao meni na ruke, donio mi je sa porte čovjek, koverat na kome ništa nema samo piše Skupština Crne Gore, na ruke gospođi Ljerki Dragičević, poslanici. Otvorila sam dopis. Kao što vidite na memorandumu je, nije protokolisan, nije zaveden i, nažalost, nema potpisa, ni pečata. A memorandum je Vladin.

Ovo mi je dalo za pravo da mislim da sam stvarno u pravu da oni nisu sposobni da vode ovo. Moje je pitanje da vidite ko to u ružne neke stvari upotrebljava Vladine memorandume. Ako neko nije imao, ja sam odmah dala odgovor. Vi znate da isti čas odgovaram, dala sam odgovor.

Rekla sam ako nije imao hrabrosti taj da stane iza ovoga što je napisao, da ovo smatram ličnim dopisom, ali mi je bila obaveza da Vas obavijestim da znate što se radi u ministarstvima. Od kada je pošao ministar Ivanović da vidite kada mačke nema doma, miševi kolo vode. Molim Vas da se obrati pažna na ribarstvo malo više da se ne bi desilo ono što Hrvatska sada znate kako teško može da povrati. A Norveška i mi nismo isti. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:40:00)

Hvala, kolegice Dragičević.  
Premijer, odgovor na komentar. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 16:40:20)

Poštovana poslanice Dragičević, hvala na dopunskim komentarima. Saglasan sam da bi bilo jako važno da ovoj problematici posvetimo dodatnu pažnju u procesu pregovora sa Evropskom unijom i da pokušavamo da u maksimalno mogućoj mjeri zaštitimo ono što su specifični nacionalni interesi Crne Gore u ovoj oblasti. To je intencija koju čujem od Vas kao preporuku ne prvi put, nego i kada smo ranije razgovarali na ovu temu. To je intencija koju sam prenio i razgovarao sa doskorašnjim ministrom poljoprivrede gospodinom Ivanovićem i dobio od njega uvjeravanje da je ona maksimalno uzeta u obzir u proceduri stvaranja strateških dokumenata. Dakle, Strategija razvoja ribarstva u Crnoj Gori i pripreme pregovaračke pozicije za pregovore sa Evropskom unijom, te da je garancija da su ti, kako Vi kažete, specifični interesi koje svakako najbolje moraju znati oni koji od toga žive, koji se time bave generacijama već unutar određenih porodica ili čak čitavih naselja u Crnoj Gori. Dakle, da je njihova uključenost obezbijeđena i prilikom izrade Strategije i prilikom izrade pregovaračke pozicije. To, naravno, ne znači da je to dovoljno i slažem se sa Vama. Moguće da je i Hrvatska, na čije se iskustvo pozivate, imala dobru pregovaračku poziciju, ali da je možda tokom procesa pregovora učinila određene propuste i dozvolila da se nešto od tih interesa zapostavi, zbog čega se ostvaruje gubitak na valorizaciji jednog važnog razvojnog resursa za svaku državu uključujući i Crnu Goru.

Potrudimo se da, poučeni tim iskustvom, oslonjeni u maksimalnoj mjeri na upravo ono što su stručna znanja u ovoj oblasti, osnažimo svoje kapacitete i da na optimalan način zaštitimo interese. Kazao sam u prvom dijelu odgovora da je prepoznata potreba upravo uvažavanja nekih naših posebnosti i kroz ono što smo definisali kao jednu od strateških odrednica, a to je tradicionalni izlov ribe, recimo, u Boki Kotorskoj. Ostaje da pažljivo pratimo ovu oblast. Bićemo zahvalni na svakom Vašem doprinosu da taj proces, vrlo zahtjevan proces pregovora sa Evropskom unijom obavimo na zadovoljstvo Crne Gore, naše ekonomije i naših ribara.

Što se tiče drugog dijela Vašeg pitanja, dozvolite da, sada sam tek upoznat sa tim, slažem se sa Vama, ako je bilo ko iz državne strukture na taj način komunicirao sa jednom poslanicom u Parlamentu, to je sasvim neodgovorno. Kroz dopis, u formi odgovora ili na bilo koji drugi način, na memorandumu Vlade, pri tome se ne potpisati, prosto ne mogu da vjerujem da imamo i pojedinačno takvu praksu u Vladinom aparatu. Jedino što mogu da kažem jeste da ću se potruditi na bazi dopisa da pogledam o čemu se radi, da identifikujem o kome je riječ i da pokušamo da na efikasan način ispravimo tu grešku.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:44:04)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Sljedeći riječ ima poslanik mr Dritan Abazović, predsjednik Kluba poslanika Albanske alternative.

Prije nego što Vam dam riječ, poslaniče Abazoviću, imam obavezu jer sam ovdje nakon polemike između poslanika Krivokapića i potpredsjednika Vlade Lazovića zatražio stenogram kako



bi se utvrdilo šta je istina, što nam je na kraju krajeva, vjerujem, i bio cilj diskusije koju smo imali. Takođe, sam ponudio i svoje javno izvinjenje ukoliko budem napravio grešku ili pogrešno interpretirao ono što je kazao poslanik Krivokapić i želim sada da vam pročitam šta je iz stenograma rečeno. Citiram: "Vaš potpredsjednik je rekao da je iznio 500 miliona iz zemlje, ja sam rekao 800. Ok, priznajem da je onda možda bio bliži vama, pa zna da je to 500."

Ja nemam potrebu bilo kome da se izvinjavam. Da li će se neko izviniti meni zato što je rečeno da moja interpretacija nije bila tačna, ostavimo tom drugom.

Poslaniče Abazoviću, izvolite. Imate riječ.

Ja ne mogu da tumačim Vaše poglede, poslaniče Krivokapiću.

Izvolite, nemam nikakav problem da vam dam riječ.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.06.16 16:45:27)

Citiraću što je rekao gospodin Lazović što sam ja rekao. Potpredsjednik Vujica Lazović je izračunao da je KAP od privatizacije sa novim programom subvencija koštao poreske obveznike preko 500 miliona. A ja sam rekao da je iznio oko 500 miliona. E sad moguće da su ostale u zemlji, to je još veći problem. Ja sam pogriješio ako su otišle preko granice. A ako su ostale kod nekoga u zemlji, to je još veći problem. Ali, kao što vidite, suština je tu - 500 miliona je koštao građane. To je suština priče. Da li su iznijete ili su ostale ovdje, to je onda neko drugo pitanje.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 16:46:10)

Hvala, poslaniče Krivokapiću, ali moram da Vas podsjetim da polemika između mene i Vas je bila u vezi termina da li je neko iznio ili nije iznio. Tada ste mi kazali da nijesam u pravu. Ja Vam sada vrlo odgovorno tvrdim da jesam bio u pravu, naravno, ostavljajući Vama mogućnost političkog tumačenja toga što ste Vi kazali.

Ponoviću - vaš potpredsjednik je rekao da je iznio oko 500 miliona iz zemlje. Ja sam rekao 800. Ok, priznajem da je onda možda bliži vama bio, pa zna da je to 500.

Suština je da sam bio u pravu, ali ne zbog crnogorske javnosti, ne zbog tjeranja inata, već zbog odgovornosti. Zato sam i tražio stenogram. Drago mi je da smo utvrdili istinu, jer vjerujem da nam je to i bio cilj proceduralnih reagovanja tokom premijerskog sata.

Poslanik Dritan Abazović ima riječ. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.16 16:47:07)

Poštovane kolegice i kolege, poštovani članovi Vlade, poštovani građani Crne Gore,

Dvije tehničke intervencije prije nego što pročitam pitanje. Jedna je, još jednom ponavljam i u svoje lično ime, ali vjerovatno ime i ostalih apel da se pomogne radnicima KAP-a i vjerujem da će Vlada makar, to su moja saznanja, preduzeti, aktivnosti u tom pravcu. Želio bih da to bude što prije. Druga je vezana za polemiku koja se ovdje čula, koja se naravno nije ticala mog pitanja ali mislim da je jako značajna - nije dobro da sa ovog Premijerskog sata ode poruka da se destimulišu ljudi koji su popularno nazvani u javnosti žviždači, koji otkrivaju raznorazne zloupotrebe u postojećem sistemu. Nije dobra poruka da se oni destimulišu. Samo želim da napomenem da i njih štiti zakon i ponavljam i apelujem na nadležne institucije da zaštite i te osobe naročito ako su podlegle, kao što smo imali priliku da čujemo, brutalnim mjerama svojih poslodavaca za nešto za što apsolutno nijesu krive. Dakle, da ne bi otišla loša poruka da se u jednoj prestrašenoj Crnoj Gori i dalje sije strah u ovom slučaju po političkoj, ali nije važno ni po bilo kojoj drugoj liniji. Mislim da je važno da se naglasi.

Moje premijersko pitanje za danas glasi: Zašto Vlada Crne Gore skriva od javnosti brojna dokumenta koja bi morala biti javna, a koja se pretežno tiču raspodjele stanova funkcionerima, privatizacionih ugovora, rasprodaja državnih resursa i državne imovine? Zašto Vlada Crne Gore označava kao tajne dokumente koje govore o trošenju budžetskih sredstava, odnosno novca svih

građana po različitim osnovama? U čemu je to interes Vlade da učini nedostupnim podatke o načinu utroška budžetskih sredstava bio značajniji od interesa građana za slobodan pristup informacijama? U čemu bi otkrivanje tih podataka nanijelo štetne posljedice po bezbjednosne interese Crne Gore? Mislite li da ovakvim netransparentnim odnosom prema građanima, i suprotno evropskoj praksi, Vlada ne daje puno razloga za osnovanu sumnju da se bavi štetnim aktivnostima po interese građana Crne Gore?

Želim da napomenem i ovo pitanje ima za cilj da skrenem pažnju javnosti i obraćam se naravno građanima.

Poštovani građani, postala je praksa, za sva dokumenta koja bi mogla da izazovu neku sumnju javnosti naša Vlada je počela da stavlja stepen tajnosti. A mi smo donijeli Zakon o tajnosti podataka, koji u članu 3 koji je najznačajniji kaže - Tajni podaci su podaci čijim bi otkrivanjem nepozvanom licu nastupile ili mogli nastupiti štetne posljedice za bezbjednost i odbranu, vanjsku, monetarnu i ekonomsku politiku Crne Gore. Da ne čitam dalje.

Znači, radi se o podacima koji zaista bi na neki način mogli da utiču značajnije na neke poremećaje u društvu. Želim da kažem sljedeće. Ova Vlada stavlja stepen tajnosti podataka, to ću reći u svom drugom dijelu, van zakona i tu direktno se odnosi na premijera Đukanovića, preko Savjeta za privatizaciju za prodaju državnih resursa i to na nezakonit i nelegalan način. To je prvo. Ali, pošto nemam vremena, to ću detaljnije objasniti kasnije.

Takođe, u onome što je raspodjela stanova državnim funkcionerima ili funkcionerima, poslanicima itd. Nije sporno da su te odluke zakonite, ali mi nije jasno, poštovani građani Crne Gore, ako donesete zakonitu odluku, zbog čega javnost nema prava uvida kome su raspodijeljeni stanovi kad svakako te stanovi svi funkcioneri moraju prijaviti kroz svoj imovinski karton. Zašto želimo da prevarimo građane; zašto želimo da ih mučimo; zašto ne želimo da proces učinimo transparentnim?

Drugo pitanje vezano za stanove: Kako je moguće da je Komisija sastavljena samo od Vladinih članova? Evo, možda nijesam u pravu, imaće premijer prilike da kaže, a stanovi se dodjeljuju ljudima koji rade u sudskoj vlasti, ljudima koji rade u zakonodavnoj vlasti, ljudima koji rade u raznoraznim agencijama. Zar nije to na neki neposredan način ili na posredan način direktno uticanje na njih, odnosno kupovina njihove lojalnosti na neki način? Zašto kad ima i drugih državnih organa koji takođe dijele stanove? Zašto se ne prave rang liste, pa njima Univerzitet dijeli, pa znate na koje mjesto ste rangirani? Pa u slučaju da neko na primjer kupi stan ili dobije stan, vi se podižete na rang listi? Zašto to radite tajno ako je sve u skladu sa interesima?

Drugo pitanje odnosi se na trošenje iz budžetske rezerve. Nije problem, postoji veliki broj građana kojima treba jednokratna pomoć iz različitih razloga, bilo da se radi o zdravstvenim problemima ili nekim drugim. Zašto imamo stepen interno na taj dokument?

Poštovani građani, oni su iz budžetske rezerve samo u januaru podijelili milion i nešto eura. Pa zar nemate pravo da znate kako je taj novac trošen? Da li je trošen po babu i stričevima, kako je trošen, ili je trošen na drugi način uz postojanje svih kriterijuma?

Treće, tiče se najdrastičnijeg primjera, a to je rasprodaja ne samo državnih resursa, nego, po mojim saznanjima, po intencijama, po razgovorima, sa ljudima - i privatne imovine, odnosno suimovine koja se konkretno odnosi na Buljaricu. Zbog čega nemamo mogućnost da sve bude pregledno i da imamo informacije o svim aktivnostima Vlade? Ništa sporno nije, niko nije rekao da je nešto van zakona, ali da li je moguće da Crna Gora kao zemlja koja pretenduje da bude u Evropskoj uniji ne želi da iskoristi priliku da transparentnost rada Vlade dodatno uveća, nego želi dodatno da ga snizi? I onda kad imate poslanička pitanja iz ovog doma prema ministrima koji su nadležni u određenim oblastima, oni ustanu i kažu - ja ne mogu da saopštim tu informaciju zato što je na taj i taj dokument stavljen stepen javnosti.

Ja vas pitam gdje su u ovim konkretnim navodima makar u nekom da kažete ugroženi prije svega bezbjednosni rizici vezano za Crnu Goru i da li je ovo zaista Zakon o tajnosti podataka koji smo donijeli nešto što bi trebalo da skriva kome vi dodjeljujete po 150 eura ili po 50 eura ili po 200 eura, a ne da zaista bude u službi da štiti nešto što je zaista povjerljivo i zaista što može da bude iskorišćeno u negativne svrhe po bezbjednost naše države. Zahvaljujem.

Hvala, poslaniče Abazoviću.  
Premijer Đukanović, odgovor. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 16:54:26)

Poslaniče Abazoviću, iz sadržaja Vašeg pitanja jasno je da imate potpuno pogrešno polazište da je Vlada Crne Gore ovlašćena za određivanje tajnosti podataka. Zakonom o tajnosti podataka, kojeg ste citirali, usaglašenim sa evropskim standardima u ovoj oblasti uređen je sistem određivanja stepena tajnosti podataka: pristupa tajnim podacima, čuvanja, korišćenja evidencije i zaštite tajnih podataka. Saglasno naznačenom zakonu, obaveza određivanja tajnosti i stepena tajnosti podataka nastaje u času stvaranja ili saznanja za taj podatak, odnosno u času preduzimanja pripremnih radnji za stvaranje tog podatka, a ne u trenutku njegovog razmatranja.

Zaposleni u državnom organu i organizaciji su obavezni da u okviru svojih ovlašćenja procijene bezbjednosni značaj podatka koji je u njihovom posjedu i predlože ovlašćenom licu stepen tajnosti tog podatka. Zakon, takođe, precizno definiše lica ovlašćenja za određivanja stepena tajnosti podataka. To znači da starješina, odnosno ovlašćeno lice u ministarstvu, odnosno drugom organu koji određuje i priprema materijal koji se razmatra na sjednici Vlade u skladu sa zakonom, propisanom procedurom određuje tajnost i stepen tajnosti materijala, odnosno podataka, a ne Vlada kao kolegijalni organ izvršne vlasti. Jednako, Vlada ne može ni ukinuti tako određeni stepen tajnosti podatka jer je to saglasno zakonu u isključivoj nadležnosti lica koje je ovlašćeno za određivanje stepena tajnosti podataka. Vlada je samo korisnik tajnog podatka i sa njim postupa u skladu sa propisima kojima se uređuje pitanje tajnosti podataka.

U Vašem pitanju iznijeli ste rezerve u opravdanost označavanja jednog broja dokumenata tajnim. Vjerujem da svi možemo imati dilemu u opravdanosti takvih odluka, ali bez obzira na subjektivni stav, te odluke mogu se mijenjati jedino na zakonom propisan način, kao u svakoj pravno uređenoj državi. Stoga je jedino prirodno bilo da ste odgovor na ova pitanja zatražili od starješine organa koji su u konkretnim slučajevima donijeli odluke o tajnosti tih dokumenata, kroz poslaničko pitanje ili neposrednu komunikaciju sa istim koja je uređena i Poslovníkom Skupštine, a ne od predsjednika Vlade u okviru Premijerskog sata. Ili, da ste kao poslanik inicirali izmjene zakona kojima je regulisana ova oblast.

Ako je, pak, Vaša namjera bila da plasirate optužujuću političku konstrukciju da Vlada navodno skrivajući podatke i radeći, kako kažete, netransparentno postupa suprotno interesima građana Crne Gore, kao i da je u tom naumu zaštićena činjenicom da je određeni broj podataka označen tajnim, želim da zbog javnosti Crne Gore kažem da u ovoj ocjeni nema ni zrnca istine. Naime, ocjena zakonitosti postupanja organa i institucija u bilo kom postupku nije ograničena činjenicom da li je određeni podatak označen određenim stepenom tajnosti, jer pristup tom podatku imaju svi subjekti koji cijene zakonitost postupka u bilo kom trenutku. Zato smatram da nije dobro ni politički odgovorno doprinositi pogrešnoj perspekciji o vlasti kao ambijentu nekažnjivosti za eventualno učinjene nezakonitosti, jer je Crna Gora država utemeljena na vladavini prava, u kojoj se u zakonom definisnom postupku bez izuzetka odlučuje o bilo čijoj odgovornosti.

U konačnom, što se tiče političke dimenzije i Vaše tvrdnje da Vlada postupa suprotno interesima građana Crne Gore, u oktobru ćemo svi po ko zna koji put dobiti još jedan jasan odgovor od birača o intenzitetu povjerenja koje svako od nas uživa u političkoj javnosti naše države. Nadam se ovog puta sa više vjere u vjerodostojnost izbornog raspoloženja biračkog tijela Crne Gore nakon što smo novim aranžmanom izvršne vlasti proširili krug političkih subjekata, korisnika prava i nosilaca odgovornosti za punu regularnost izbornog procesa.

Na samom kraju, gospodine Abazoviću, uz puno uvažavanje očigledno definisanog prioriteta predstavnika opozicije u izvršnoj vlasti da su u Vladi da bi otkrili nezakonitosti, nemam ništa protiv tako definisanog cilja. Ja samo sugerišem da nema potrebe otkrivati nešto što je otkriveno samo po sebi. Otkriveno je samo po sebi da Vlada ima Komisiju za rješavanje stambenih pitanja funkcionera, da su članovi komisije ne samo predstavnici Vlade, nego predstavnici svih djelova vlasti u Crnoj Gori. Takođe, komisija nakon što je izabrana je kao

redovno radno tijelo Vlada objavljena u "Službenom listu Crne Gore". Nakon toga je donešena odluka, ili čak prije toga, o radu te komisije. Prema tome, i to je javni dokument. Treće, u toj komisiji sjede ljudi koji su ministri, poslanici, predstavnici sudske vlasti koji, bez obzira što Vi imate pravo da sumnjate njihovu zakonitost rada, siguran sam da zbog vlastitog integriteta ne bi sebi dozvolili da donose odluke koje su nezakonite.

Prema tome, ako su to čak sebi i dozvolili onda kao što sam kazao u odgovoru na ovo pitanje, niko ne sprečava nadležne državne organe da konstatuju tu nezakonitost i pokrenu postupak protiv ljudi koji su donijeli nezakonite odluke. Napokon, ne otkrivajte ljudima da Vlada kao poslodavac u okviru svoje politike ima i politiku rješavanja stambenih pitanja svojih zaposlenih. Kada to ne bismo imali, mi bismo bili jedan krajnje neodgovoran poslodavac, jer bi na taj način usmjerili sve ljude koji bi mogli raditi u Vladi da idu kod boljih poslodavaca. Prema tome, mi rješavamo stambena pitanja ljudima koji rade na odgovornim državnim poslovima. Ne poklanjamo stanove kao što to kažete u Vašim optužbama, nego to rješavamo na način koji je pravno uređen u ovoj zemlji, kojim se obezbjeđuju određene povoljnosti ljudima koji rade u državnim organima da koristeći te povoljnosti mogu riješiti svoje stambeno pitanje. Smatram to vrlo odgovornim i, dopadalo se to nekome ili ne, uvijek ću se javno zalagati da se nastavi sa takvom praksom, nezavisno od toga bio ili ne u Vladi, zato što smatram da je to pitanje prestižnosti države kao poslodavca.

Država kao poslodavac treba da obezbijedi svoju konkurentnost na tržištu time što će biti u stanju da ljudima pomogne da tokom svog odgovornog 40-togodišnjeg rada u državnim organima mogu da riješe i svoje stambeno pitanje pod povoljnijim uslovima, otplaćujući kredit za kupovinu svog stana. Smatram da to ne treba otkrivati niti denuncirati bilo kome. Smatram da je to nešto što je jedna legalna procedura koju ova Vlada, moje je uvjerenje, realizuje na zakonit način. Ako li, pak, i nije tako, ako je, pak, i napravljen neki propust, postoje nadležni državni organi koji mogu ispitati svaku pojedinačnu odluku koju je donijela Stambena komisija. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 17:02:11)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Komentar, poslanik Dritan Abazović. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.16 17:02:17)

Gospodine Đukanoviću, mislio sam da ćete u maniru dobrog političara za ovaj drugi dio Vašeg odgovora da sačuvate kao rezervu ove političke kvalifikacije, ali usljed nedostataka argumenata, Vi ste u prvom navratu pa ste i meni nekako olakšali. Prvo, nisam rekao da je nezakonito, ja sam to baš naglasio, ali mi nije normalno kako je zakonito, sve je ok, da nije transparentno. Ja sam samo govorio o transparentnosti. Rekao sam da i drugi državni organi isto dijele stanove ali pod drugim kriterijumima, javno objavljeno na sajtu sa svim imenima, rang listama i tako dalje. To je prvo što sam rekao.

Drugo, Vi kažete dajem pogrešno polazište i prošli put ste se služili logikom vezano za moje pitanje zašto to možda nije bilo oko jednog drugog pitanja, rekli ste, pa to je za ministra unutrašnjih poslova i tako dalje. Gospodine Đukanoviću, da Vas podsjetim, znam da je opozicija ušla u Vladu, ali se nisu desili nikakvi tektonski poremećaji. Vi ste na čelu izvršne vlasti. Vi ste šef državne administracije i zbog toga ste odgovorno lice. Ja Vas pitam kao poslanik. Vi ste šef državne administracije i samim tim postupci ministara koji su na čelu u nekim komisijama podliježu Vašoj ingerenciji ili kontroli, što ne znači da ih bilo šta abolira od njihove odgovornosti koju imaju.

Sada gospodine Đukanoviću, pošto ste mi dali dobar šlagvort da kažem sljedeće, znam ja, pročitao sam zakon kao i Vi, možda i pažljivije ko određuje stepen tajnosti podataka. Ne znam da li da potrošim vrijeme, a Vi ste već rekli da je to starješina organa, da ne pročitam sve organe, državne i lokalne. Samo mi recite sada, pošto su moja pitanja nelogična, a Vaši odgovori logični i ispravni, za šta ja tvrdim suprotno, a neka prosude građani - sekretar Savjeta za privatizaciju starješina je kojeg organa? Je li on starješina, ili ste Vi starješina tog organa? Jeste li ovo potpisali

Vi ili on? Ako je potpisao on, izvjesni Aleksandar Tičić, dosadašnji Vaš savjetnik ili budući, ne znam, potpuno je nebitno, da li ima rješenja kojeg mi nismo dobili u kojem ste Vi njega ovlastili da on stavi stepen tajnosti na rasprodaju državnih resursa? Zna li šta je Upravni sud odgovorio, gospodine Đukanoviću, javnosti radi, jer se grupa poslanika žalilo Upravnom sudu? Da je nenadležan. Poštovani građani Crne Gore, za upravni spor Upravni sud je nenadležan. Mislim da je to samo u situacijama, gospodine Đukanoviću, kada ste Vi u pitanju ili neko iz vrha vlasti.

Ne znam šta je nadležnost Upravnog suda osim da odgovori u upravnim sporovima i da kaže - da, vaša inicijativa nije ispravna, sve je rađeno /Prekid/ Ne, to sud nije rekao. Sud se proglasio nenadležnim, gospodine Đukanoviću. Za prodaju nečega, dozvolite još par minuta, produžio je i premijer, pustili ste nas obojicu, produžio je i premijer. Želim da vam kažem sljedeće.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 17:05:57)

Sačekajte malo. Nemojte mi upadati u riječ, ja Vama ne upadam. Pustiću Vas, neću Vas pustiti dva minuta. Imate minut još dodatno. Mislim da je dovoljno vremena da se razjasnimo oko teme koju ste počeli. Hvala. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (27.06.16 17:06:58)

Dobro, gospodine Pajoviću.

Sačuvaćemo za drugi put da ne trošimo vrijeme sada ko je kome upadao u riječ.

Gospodine Đukanoviću, u redu je starješina organa, a kako je moguće da je došao starješina organa i skinuo stepen tajnosti sa poreskog duga građana, odnosno firmi u Crnoj Gori? Prethodni starješina istog organa koji dolazi iz vaše partije je stavio stepen tajnosti. Je li vam to logično, gospodine Đukanoviću? Onda, rekli ste za komisiju da je ona sastavljena od različitih članova i da postoji odluka. Reći ću ja građanima kakva odluka postoji. Postoji odluka, istina, svi smo je pročitali, odluka kaže da mogu svi da konkurišu za stan i da Vlada može da otplaćuje i do 80% kredita, što nećete naći u Evropi. Ali, to ne znači da je bilo ko ovlastio tu komisiju da stavlja stepen tajnosti. Pravilnik o raspodjeli stanova ili o mogućnosti da se konkuriše za stanove nema veze sa stepenom povjerljivosti podataka. Da se vratimo na Buljaricu. To ste prećutali u svom prvom odgovoru.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 17:07:17)

Poslaniče, završili smo. Hvala.

Dogovor je dogovor. Poštujem dogovor, Vi ne poštujete dogovor. Hvala Vam. Dao sam Vam ne jednom, nego mnogo puta. Nemojte. Poslaniče Abazoviću, dao sam vam mnogo puta. /Upadica/ Hvala na Vašoj čestitci za moj izbor na mjesto predsjednika Parlamenta.

Izvolite, predsjedniče Vlade. Odgovor na komentar poslanika Abazovića.

MILO ĐUKANOVIĆ (27.06.16 17:08:13)

Poslaniče Abazoviću, uz apsolutnu svijest o tome da se mi oko ovog pitanja uopšte ne razumijemo, dozvolite da ipak zbog javnosti kojoj se obraćamo i Vi i ja pokušamo samo neke stvari da razjasnimo. I Vi i ja smo se pozivali na zakon. Drago mi je da nismo konstatovali da se ne slažemo oko toga šta je u zakonu upisano. Za razliku od mene, Vi imate nezadovoljstvo time što je upisano u zakonu i potpuno respektujem Vaše nezadovoljstvo, samo kažem - inicirajte izmjenu zakonu. Dotle dok je taj zakon na snazi, stvari stoje ovako kao što smo interpretirali i Vi i ja.

Dakle, pravo je ministra finansija da proglasi tajnim određene podatke baš kao što je pravo i sljedećeg ministra finansija, iz bilo koje partije dolazio, ko god personalno to bio, da ukine taj

stepen tajnosti. To sam odgovorio u prvom dijelu odgovora na Vaše pitanje. To ne može da uradi Vlada, niti predsjednik Vlade, bez obzira što me Vi pokušavate sada predstaviti kao čovjeka koji bi trebao supstituisati sve organe izvršne vlasti. Ne, nisam od tih. Zakon je tačno definisao kako se utvrđuje stepen tajnosti i kako se ukida stepen tajnosti. To je odgovor na Vašu opasku oko Ministarstva finansija. To je istovremeno i odgovor na Vašu opasku oko stambene komisije. Nema nikakve sumnje, to pravo se podrazumijeva i za Stambenu komisiju i za Savjet za privatizaciju. Prema tome, tamo su donesene odluke. Da li smo preširoko postavili pravo u zakonu, to je pitanje o kojem treba razgovarati, tu je široko polje vašoj inicijativi da to pravo dodatno suzbijete.

Dozvolite samo kratko dva komentara. Ostao sam dužan i mislim da je to potrebno zbog javnosti da kažem, najprije je to poslanik Bojanić pokrenuo, a onda i Vi, da je, kako bi se dalo zaključiti iz Vaše diskusije, neko iz vlasti osujetio ono što svi znamo kao pravo zviždača time što smo nekog kaznili zato što je dao neki podatak koji je zanimljiv za javnost. Samo da pojasnimo za one koji ne znaju, nema ovo veze s Vladom. Riječ je o zaposlenom u hotelu Ramada koji radi kod stranog vlasnika. Strani vlasnik je, nakon što je ustanovio da je taj zaposleni za potrebe jedne političke inicijative ili političke partije, potpuno svejedno, za potrebe bilo koga, dao neodgovorno jedan podatak, očigledno suspendovao tog radnika. To nema veze s Vladom. Ono što znam, to bi uradio svaki poslodavac na svijetu. Dakle, kada bi se neko usudio da da podatke o Vašem boravku u nekom hotelu, siguran sam da bi ga vlasnik hotela suspendovao. To se tako radi u ozbiljnom poslovnom svijetu. To što mi, nažalost, ovdje još uvijek smatramo da je važnije dati neki podatak ili poluinformaciju, ili neko sredstvo za manipulaciju nekome ko doprinosi svetoj misiji rušenja vlasti i da onda to treba pretvoriti u pitanje ljudskih prava i adresirati kao problem državnim organima, ne pije vodu. Prosto moramo da znamo za javnost o čemu se ovdje radi.

Drugo, i završavam, kada je u pitanju Buljarica, sve ono, gospodine Abazoviću, što ja znam govori da smo mi inicijativni na terenu državne imovine. Znam da sada vlasnici susjednih parcela imaju prigovore. Ponudili smo im svojevrsteno da taj posao radimo zajedno. Nijesmo se složili oko vizije. Dakle, sada radimo na svojoj imovini. Ako, pak, neko drugi ima neki podatak da smo uradili to na nečijoj privatnoj imovini mimo zakona, to je onda razlog za preispitivanje. Moja saznanja su da smo mi inicijativni na državnoj svojini, a to je neprikosnoveno pravo Vlade.

PREDŠEDNIK DARKO PAJOVIĆ (27.06.16 17:12:12)

Hvala predsjedniku Vlade.

Kolege, ovim smo danas završili sjednicu posvećenu Premijerskom satu. Zahvaljujem premijeru Đukanoviću i članovima Vlade.

Za 17:00 sati sam najavio Kolegijum šefovima poslaničkih klubova. Odlučićemo na Kolegijumu kada ćemo i sa kojim tačkama dnevnog reda krenuti na glasanje. Prvo ćemo ići na glasanje zakona čiji smo pretres završili. Dakle, u 17:00 Kolegijum i dobićete informaciju nakon možda pet minuta. Hvala vam.